

VEILIGHEIDSANALYSE 2022

Integraal veiligheidsplan 2023-2027

Afdeling: openbare orde & veiligheid
Portefeuillehouder: burgemeester H. Jager

Inleiding

Voor u ligt de veiligheidsanalyse 2022 van de gemeente Westerveld. Deze analyse geeft een beeld van de ontwikkelingen op de hierna genoemde onderwerpen op het gebied van veiligheid in de gemeente Westerveld. De analyse vormt de basis voor de prioriteiten voor het nieuwe integraal veiligheidsplan 2023-2027.

Gemeente Westerveld ligt in Zuidwest-Drenthe. De gemeente bestaat voor het grootste deel uit agrarisch terrein, bos en open natuurlijk terrein. De gemeente bestaat uit 26 dorpskernen en telde op 1 januari 2022 19.860 inwoners.

Veiligheid is een begrip dat de publieke en politieke agenda bezig houdt. Het veiligheidsdomein is constant in beweging. De afgelopen jaren hebben verschillende ontwikkelingen plaatsgevonden die effect hebben op het integraal veiligheidsbeleid van gemeenten, zoals de opkomst van ondermijnende criminaliteit en de inzet van buurtpreventie via buurt WhatsApp groepen. De media besteedt veel aandacht aan veiligheid. Dit laat zien dat wij als samenleving veel waarde hechten aan onze veiligheid. Dit is niet gek, want veiligheid is niet alleen heel persoonlijk maar ook een basisvoorwaarde voor het goed functionerende rechtstaat. Veiligheid is complex en de waarde die wij hechten aan veiligheid veranderd door sociale veranderingen constant. Voorbeelden van deze veranderingen zijn; internationalisering, individualisering, informalisering, informatisering en intensivering. Op gemeentelijk niveau houdt het begrip veiligheid ook de publieke en politieke agenda bezig en besteden wij veel aandacht aan hoe wij de veiligheid van onze inwoners kunnen waarborgen.

Het begrip veiligheid is een breed en subjectief begrip. Om veiligheid binnen de gemeente te kunnen meten, wordt veiligheid belicht vanuit vier kernonderdelen;

- *Objectieve veiligheid* is een gemeten niveau op een vooraf vastgestelde schaal van veiligheid. Wat men meet zijn uiterlijk waarneembare maatschappelijke verschijnselen;
- *Subjectieve veiligheid* is de mate waarin mensen zich veilig voelen. Subjectieve veiligheid is een persoonlijke beleving;
- *Sociale veiligheid* verwijst naar de mate waarin mensen beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen persoonlijk leed door misdrijven (criminaliteit), overtredingen en overlast door anderen;
- *Fysieke veiligheid* is de mate waarin mensen beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen persoonlijk leed door ongevallen en tegen onheil van niet-menselijke oorsprong.

Leeswijzer

De veiligheidsanalyse is opgesteld aan de hand van de methode Kernbeleid Veiligheid, een instrument dat afkomstig is van de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten (VNG). Hierin worden 5 veiligheidsvelden benoemd, waarbinnen diverse veiligheidsthema's worden onderscheiden. Het gaat om de volgende veiligheidsvelden:

- (1) Veilige woon- en leefomgeving
- (2) Bedrijvigheid en veiligheid
- (3) Jeugd en veiligheid
- (4) Fysieke veiligheid
- (5) Integriteit en veiligheid

In de veiligheidsanalyse wordt per veiligheidsthema beschreven hoe de cijfers, hoofdlijnen en trends eruit zien. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de huidige aanpak voor de desbetreffende problematiek. In hoofdstuk 1 wordt het veiligheidsveld veilige woon- en leefomgeving behandeld. Bedrijvigheid en veiligheid komt in hoofdstuk 2 aan bod, waarna vervolgens in hoofdstuk 3 jeugd en veiligheid centraal staat. Het veiligheidsveld fysieke veiligheid komt in hoofdstuk 4 aan bod en tenslotte wordt het veiligheidsveld integriteit en veiligheid behandeld in hoofdstuk 5.

Methodiek

Om te komen tot een gedegen veiligheidsanalyse is er op verschillende manieren informatie vergaard. Om inzicht te krijgen in zowel de subjectieve als de objectieve veiligheid is het belangrijk om niet alleen aandacht te besteden aan feitelijkheden en waarneembare situaties, maar ook mensen te bevragen naar hun gevoelens met betrekking tot veiligheid.

Veiligheidsmonitor 2021

De Veiligheidsmonitor 2021 is daarin een belangrijke bron van input geweest bij het inzichtelijk maken van de subjectieve veiligheid. Dit is een terugkerend bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap onder de inwoners van de gemeente Westerveld. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid, het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), gemeenten en politie. In dit onderzoek worden de jaren 2013, 2017 met het jaar 2021 vergeleken.

Voor de veiligheidsmonitor is door het CBS een aselechte steekproef getrokken van 1.953 inwoners¹ uit de Basisregistratie Personen (BRP) van de gemeente Westerveld. In totaal hebben 697 van de 1.953 geselecteerde inwoners een volledige vragenlijst ingevuld. Dit komt neer op een respons van 35,7 procent. Het landelijke responspercentage van de Veiligheidsmonitor 2021 bedraagt 31,7 procent. Er hebben 42 inwoners van Westerveld deelgenomen aan de landelijke Veiligheidsmonitor. Deze zijn toegevoegd aan het respondentenbestand. De totale respons in Westerveld komt daarmee uit op 739.

De gegevens van dit onderzoek zijn uitgesplitst naar de 4 kernen van de gemeente; Diever, Dwingeloo, Havelte en Vledder. Deze verdeling is aangebracht om te onderzoeken of er verschillen bestaan tussen de gebieden binnen de gemeente Westerveld.

Politiestatistieken

Het tweede middel zijn de Politiestatistieken. Hiermee kan een goed beeld worden geschetst van de objectieve veiligheid, ofwel; de geregistreerde feiten. De politiestatistieken voor Westerveld over 2018 t/m 2021 worden in deze veiligheidsanalyse mee genomen. Belangrijk om in acht te nemen, is dat deze gegevens een vertekend beeld kunnen geven, doordat men afhankelijk is van de aangiftebereidheid van inwoners. In het kader daarvan dienen de cijfers dus als indicatie van de problematieken en moeten als zodanig worden geïnterpreteerd.

Het laatste middel dat is ingezet, is het opvragen van statistieken bij verschillende ketenpartners. Voorbeelden van deze statistieken die zijn opgevraagd, zijn cijfers van het bureau HALT, GGD en de veiligheidsregio Drenthe. Ter verdieping op de verzamelde informatie zijn er interviews gehouden met interne en externe sleutelfunctionarissen om de context achter de cijfers te duiden. Hierin worden ook de huidige aanpakken per veiligheidsthema in beeld gebracht. Na het opleveren van de veiligheidsanalyse worden de prioriteiten opgenomen in het integraal veiligheidsplan 2023-2027.

¹ Het betreft inwoners van 15 jaar en ouder in particuliere huishoudens. Dit is exclusief inwoners die verblijven in instellingen, inrichtingen en tehuizen

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1 Veilige woon- en leefomgeving

1.1 Sociale kwaliteit.....	5
1.2 Fysieke kwaliteit.....	9
1.3 Objectieve veiligheid.....	13
1.4 Subjectieve veiligheid.....	14
1.5 Huidige aanpak veilige woon- en leefomgeving.....	16

HOOFDSTUK 2 Bedrijvigheid en veiligheid

2.1 Veilige winkelgebieden & bedrijventerreinen.....	19
2.2 Veilig uitgaan & evenementen.....	20
2.3 Veilig toerisme.....	21
2.4 Huidige aanpak bedrijvigheid en veiligheid.....	22

HOOFDSTUK 3 Jeugd en veiligheid

3.1 Jeugdoverlast.....	23
3.2 Jeugdcriminaliteit.....	23
3.3 Jeugd, alcohol en drugs.....	24
3.4 Veilig in en om de school.....	25
3.5 Huidige aanpak jeugd en veiligheid.....	25

HOOFDSTUK 4 Fysieke veiligheid

4.1 Verkeersveiligheid.....	26
4.2 Brandveiligheid.....	28
4.3 Externe veiligheid.....	29
4.4 Rampenbestrijding en crisisbeheersing.....	30
4.5 Huidige aanpak fysieke veiligheid.....	31

HOOFDSTUK 5 Integriteit en veiligheid

5.1 Radicalisering en polarisatie.....	32
5.2 Georganiseerde criminaliteit.....	33
5.3 Veilig publieke taak.....	36
5.4 Ambtelijk en bestuurlijke integriteit.....	36
5.5 Huidige aanpak integriteit en veiligheid.....	37

HOOFDSTUK 6

6 Beeld per veiligheidsthema gemeente Westerveld.....	38
6.1 Landelijke Veiligheidsagenda 2023-2026.....	42
6.2 Regionaal Beleidsplan 2020 – 2023.....	42
6.3 Coalitieprogramma Westerveld Bouwen aan de toekomst' 2022-2026.....	43
6.3 Samenwerking ketenpartners.....	44

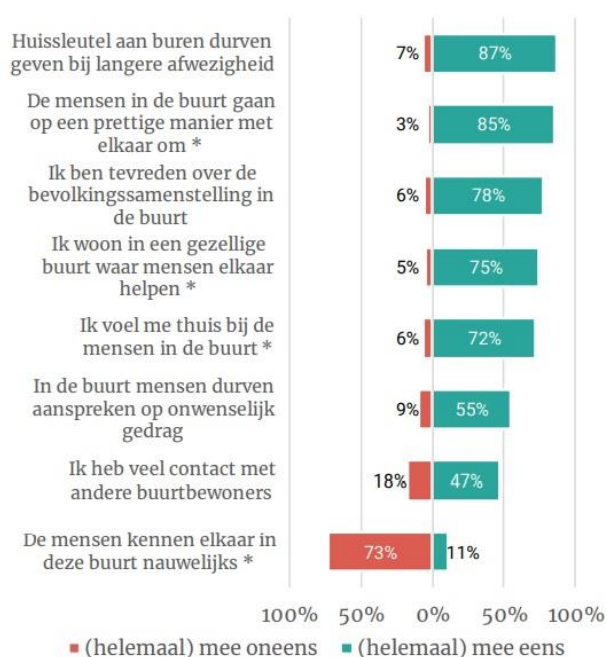
Veiligheidsveld 1: Veilige woon- en leefomgeving

In dit veiligheidsveld staat veiligheid en leefbaarheid in de buurt, wijk en straat centraal.

Dit veiligheidsveld wordt ingedeeld in de volgende vier veiligheidsthema's: sociale kwaliteit, fysieke kwaliteit, objectieve veiligheid en subjectieve veiligheid. De leefbaarheid van een buurt komt voornamelijk tot uitdrukking in de eerste twee indicatoren, de veiligheid van een buurt wordt duidelijk aan de hand van de laatste twee indicatoren.

1.1 Sociale kwaliteit

De sociale kwaliteit van een buurt, wijk, kern wordt sterk beïnvloed door 'intermenselijke relaties'. Belangrijke 'positieve' aspecten zijn betrokkenheid van bewoners bij de buurt, de kwaliteit van sociale netwerken, informele sociale controle, samenredzaamheid, e.d. De sociale kwaliteit kan onder druk komen te staan door verschijnselen als woonoverlast, burengeruchten, multi probleemgezinnen/-huishoudens, overlast gerelateerd aan illegale bewoning, drank- en drugsoverlast of overlast van zwervers.

	2013	2017	2021
Westerveld	7,3	7,2	7,1
Meppel	6,6	6,6	6,6
Midden-Drenthe	7,5	7,0	7,0
BT Zuidwest-Drenthe	6,9	6,9	6,8
VR Drenthe	6,7	6,7	6,7
Nederland	6,3	6,3	6,4

Tabel 1 - uitkomsten Veiligheidsmonitor 2021 sociale cohesie (schaalscore 0-10)

Figuur 1 - Stellingen Veiligheidsmonitor 2021 over sociale cohesie

In figuur 1 valt te zien dat negen op de tien inwoners van Westerveld (87%) de huissleutel aan de burens durft te geven wanneer ze lang weggaan. Ongeveer eenzelfde percentage (85%) vindt dat de mensen in de buurt op een prettige manier met elkaar omgaan. De enige negatief geformuleerde stelling: 'De mensen kennen elkaar in deze buurt nauwelijks', wordt door iets meer dan een op de tien inwoners (11%) onderschreven. Bijna driekwart (73%) zegt het hiermee (helemaal) oneens te zijn.

Kijkend naar tabel 1 bedraagt in 2021 de schaalscore voor sociale cohesie een 7,1 in Westerveld. Als we dit uitsplitsen op kern niveau dan scoort Diever een 7,1, Dwingeloo 7,2, Havelte 7,1 en Vledder een 7,0. Inwoners van Westerveld zijn positiever over de sociale cohesie in hun buurt dan in Meppel (6,6), het basisteam (6,8), de veiligheidsregio (6,7) en Nederland (6,4). Zij durven vaker de huissleutel aan burens te geven bij langere afwezigheid, vinden vaker dat mensen in de buurt op een prettige manier met elkaar omgaan, en wonen vaker in een gezellige buurt waar mensen elkaar helpen. Ook hebben inwoners van Westerveld vaker contact met andere buurtbewoners en geven zij minder vaak aan dat mensen in de buurt elkaar nauwelijks kennen. Inwoners van Westerveld zijn vaker tevreden over de bevolkingssamenstelling in de buurt dan in de veiligheidsregio en Nederland. Zij voelen zich vaker thuis in de buurt dan in Meppel, de veiligheidsregio en Nederland. In Westerveld durven inwoners vaker dan in Meppel en Nederland mensen in de buurt aan te spreken op onwenselijk gedrag.

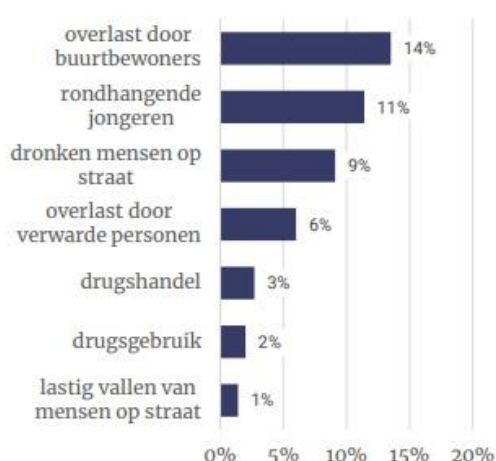
Inwoners van de kernen, Havelte, Dwingeloo, Vledder en Diever hebben een vergelijkbare waardering voor de sociale cohesie. Er zijn wel enkele verschillen tussen de kernen in de waardering van de onderliggende stellingen bij sociale cohesie.

	De mensen in de buurt kennen elkaar nauwelijks	De mensen in de buurt gaan op een prettige manier met elkaar om	Ik woon in een gezellige buurt waar mensen elkaar helpen	Ik voel me thuis bij de mensen in de buurt
Diever	14%	84%	78%	79%
Dwingeloo	8%	90%	80%	77%
Havelte	10%	85%	72%	70%
Vledder	13%	83%	71%	65%
Westerveld	11%	85%	75%	72%

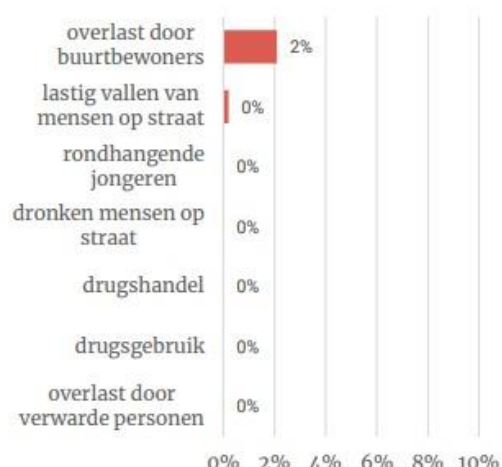
Tabel 2 - Stellingen Veiligheidsmonitor 2021 schaalscore sociale cohesie per kern (percentage (helemaal) mee eens)

1.1.1 Sociale overlast

In de Veiligheidsmonitor 2021 is gevraagd naar zeven vormen van sociale overlast die in de buurt voor zouden kunnen komen. Figuur 2 geeft weer hoe vaak deze vormen van sociale overlast voorkomen. Figuur 3 toont het percentage inwoners dat veel overlast ervaart van vormen van sociale overlast.

Figuur 2 - Sociale overlast

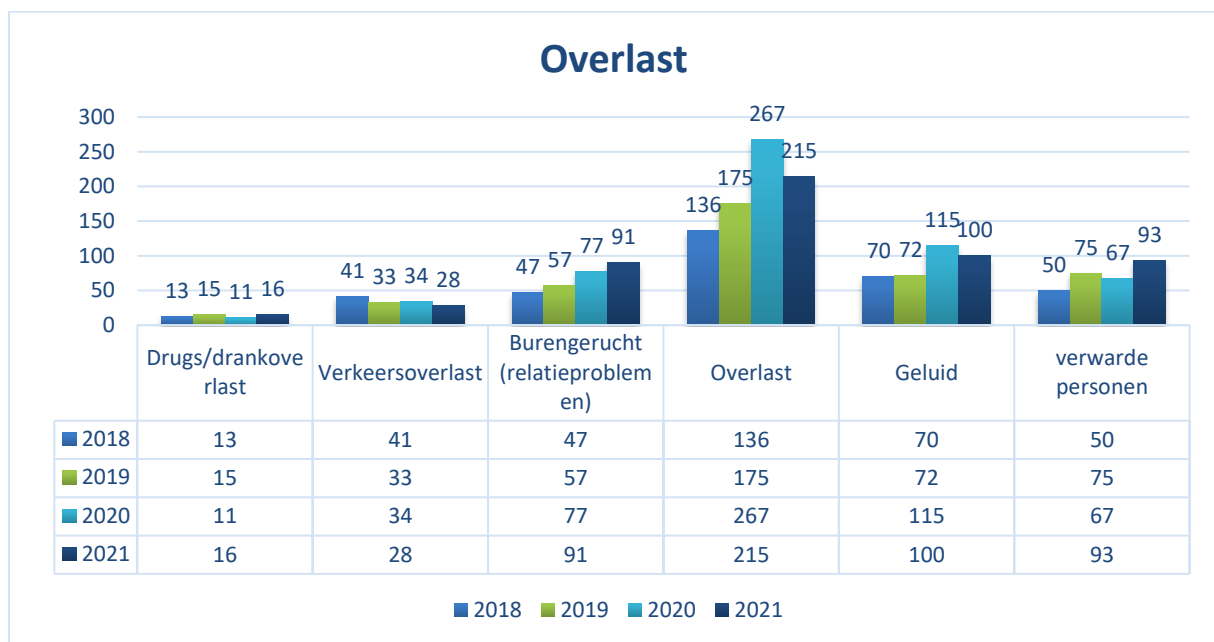

Figuur 3 - Sociale overlast (percentage ervaart zelf veel overlast)

In Westerveld geeft bijna één op de zeven inwoners (14%) aan dat overlast door buurtbewoners wel eens voorkomt, terwijl 2 procent van de inwoners hiervan zelf veel overlast ervaart. Rondhangende jongeren komen volgens iets meer dan een op de tien inwoners (11%) wel eens voor in de buurt; vrijwel niemand ervaart hiervan zelf veel overlast. Een vergelijkbaar percentage (9%) noemt het voorkomen van overlast door dronken mensen op straat. Zes procent noemt overlast door verwarde personen. Zowel drugshandel, als drugsgebruik en het lastigvallen van mensen op straat komen volgens minder dan vier procent van de inwoners voor. In tabel 3 valt te zien dat slechts 2% van de inwoners van Westerveld veel overlast ervaarde door sociale overlast. Hiermee is de ervaren sociale overlast lager dan in alle andere referentiegebieden.

	2013	2017	2021
Westerveld	3%	3%	2%
Meppel	9%	7%	10%
Midden-Drenthe	4%	3%	4%
BT Zuidwest-Drenthe	5%	4%	6%
VR Drenthe	6%	5%	7%
Nederland	13%	12%	12%

Tabel 3, Sociale overlast over de periode 2013-2021 (percentage ervaart veel overlast)

Politiestatistieken overlast gemeente Westerveld 2018 t/m 2021. Bron: Basisteam politie Zuidwest Drenthe.

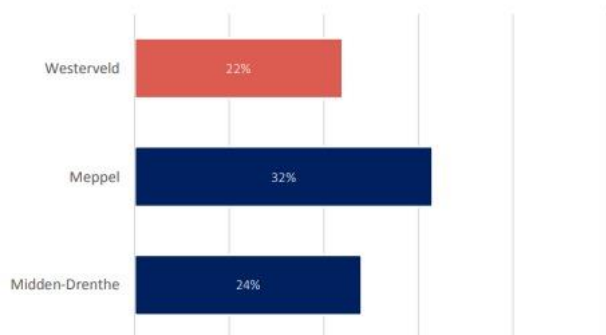
1.1.2 Politiestatistieken overlast: Het aantal meldingen burengerucht en verwarde personen is tussen 2018 en 2021 toegenomen. Deze laatste is een landelijke trend. Verward gedrag kan eveneens tot uiting komen in burengerucht. De cijfers zeggen echter niet perse iets over het aantal verwarde personen; het komt vaak voor dat van één persoon meerdere meldingen veroorzaakt. Dit betreft depressieve en psychotische mensen tot mensen die Alzheimer hebben. Door de lange wachtlijsten merk je bijvoorbeeld dat mensen langer thuis moeten wonen, terwijl dat eigenlijk niet meer kan.

Een stijging was te zien onder overlast en geluid alhoewel het laatste jaar weer een daling is waar te nemen. Een oorzaak van de stijging is volgens politie te wijten aan de corona pandemie die begin 2020 in Nederland uitbrak. Om het virus te beteugelen hebben we te maken gehad met verschillende lockdowns in 2020 en 2021 en de avondklok die werd ingesteld. De horeca, scholen en winkels moesten de deuren voor publiek voor bepaalde tijd sluiten. Het advies was om zoveel mogelijk thuis te blijven en mede hierdoor zie je een stijging in de overlast cijfers. Dit was eveneens een landelijk trend. In Zuidwest- Drenthe zien we dit eveneens terug, dat de overlast cijfers omhoog geschoten zijn ten tijden van de corona pandemie. Wat we terug krijgen van politie is dat over de hele breedte van burengerucht, overlast en geluid een relatie heeft met omwonende/buren die last van elkaar hebben. Tot op heden is hier nog geen sluitende, integrale aanpak voor. Alle ingrediënten zijn aanwezig om woonoverlast aan te pakken, echter mist de integrale samenwerking op dit gebied om zaken niet verder te laten escaleren.

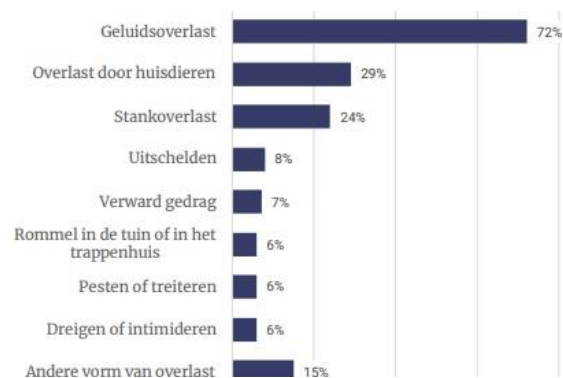
Verkeersoverlast daarentegen is afgenomen. Dit is weer af te leiden van het zoveel mogelijk beperken van reisbewegingen ten tijde van de pandemie. Wat daarentegen op valt in de Veiligheidsmonitor 2021 is dat in Westerveld verkeersoverlast, te hard rijden, volgens inwoners het vaakst voor komt. Iets meer dan driekwart van de inwoners (76%) geeft aan dat in hun buurt wel eens te hard gereden wordt en twee op de tien ervaren hiervan zelf veel overlast. In hoofdstuk 4 'fysieke veiligheid' wordt verkeersveiligheid breder behandeld.

Vuurwerkoverlast komt niet terug in de tabel politiestatistieken. Daarover kunnen we zeggen dat over de jaren 2018 t/m 2021 er alleen in het jaar 2019 twee registraties hebben plaatsgevonden. Nu is de traditie in Westerveld om voornamelijk carbid te schieten tijdens de jaarwisseling. De afgelopen jaren was de schade aan gemeentelijke eigendommen door vuurwerk minimaal te noemen in onze gemeente.

In het kader van burenruzies is er begin 2019 buurtbemiddeling opgestart, dit wordt gecoördineerd door Welzijn MensenWerk. In de Veiligheidsmonitor 2021 zijn aanvullende vragen gesteld over overlast van burenen. Iets meer dan twee op de tien inwoners van Westerveld heeft wel eens overlast van de burenen (22%). Drie procent ondervindt vaak overlast van hun burenen, 19 procent soms. De overlast van burenen is in Westerveld lager dan in Meppel (32%) en vergelijkbaar met Midden-Drenthe (24%)

Figuur 2, Heeft u weleens overlast van uw burenen? (percentage vaak/som)

Figuur 1, Om welk soort overlast gaat het dan? (percentage soms/ vaak overlast)

De meest voorkomende soort overlast door burenen in Westerveld is geluidsoverlast. Ruim zeven van de tien inwoners die soms of vaak overlast ervaren geven dit aan. Overlast door huisdieren wordt door bijna drie op de tien genoemd (29%), gevolgd door stankoverlast (24%). Overige soorten van burenoverlast komen in Westerveld bij minder dan tien procent voor. Een op de zeven (15%) geeft aan dat het gaat over andere vormen van overlast.

Op de vraag had u al eens gehoord van buurtbemiddeling? Geeft ruim de helft van de inwoners van Westerveld aan al eens gehoord te hebben van Buurtbemiddeling. Van de inwoners weten ruim vier op de tien wat Buurtbemiddeling inhoudt (43%). Negen procent geeft aan dat zij al eens over Buurtbemiddeling gehoord hebben, maar wisten niet wat het inhield. De bekendheid met Buurtbemiddeling is in Westerveld hoger dan in Meppel (44%) en vergelijkbaar met Midden-Drenthe (52%). Van de inwoners van Westerveld die gehoord hadden over Buurtbemiddeling en wisten wat het inhield, zegt vier procent hier wel eens gebruik van gemaakt te hebben. Dit wijkt niet af van Meppel en Midden-Drenthe.

1.2 Fysieke (kwaliteit) voorzieningen

De fysieke kwaliteit van een buurt, wijk of kern heeft betrekking op de fysieke kenmerken van de woonomgeving. Dit zijn onder andere de inrichting, het onderhoud en beheer van de openbare ruimte. Inbreuk op de fysieke kwaliteit maken onder meer vernielingen, graffiti, zwerfvuil en andere tekenen van verloedering.

Figuur 3 - Tevredenheid fysieke voorzieningen

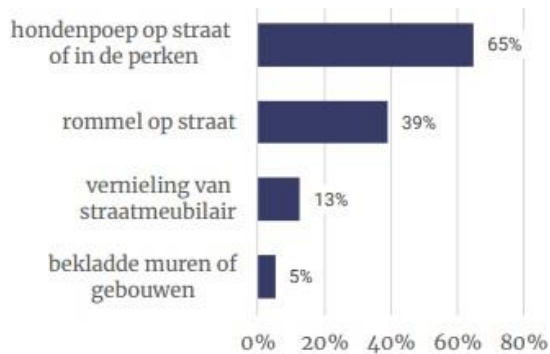
	2013	2017	2021
Westerveld	6,4	6,1	6,5
Meppel	6,3	6,1	6,5
Midden-Drenthe	6,8	6,7	6,6
BT			
Zuidwest-Drenthe	6,7	6,6	6,5
VR Drenthe	6,5	6,4	6,4
Nederland	6,3	6,4	6,5

Tabel 4 - Schaalscore fysieke voorzieningen over de periode 2013-2021

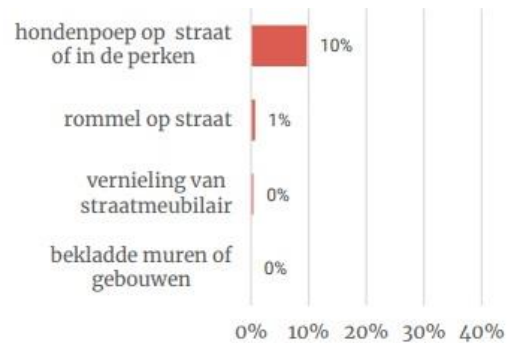
Zie figuur 2, driekwart van de inwoners van Westerveld (74%) is (heel) tevreden over de straatverlichting in hun buurt. Iets meer dan zes op de tien inwoners (61%) zijn (heel) tevreden over het onderhoud van stoepen, straten en pleintjes. Bijna zes op de tien (58%) zijn (heel) tevreden over het onderhoud van plantsoenen en parken. Met speelplekken voor kinderen in de buurt is ongeveer eenzelfde aandeel (heel) tevreden (56%). Bijna de helft (47%) is (heel) tevreden met de voorzieningen voor jongeren in de buurt. Op een schaalscore van 0-10 scoren de fysieke voorzieningen in Westerveld een 6,5. Dit is vergelijkbaar met alle referentiegebieden. De schaalscore voor de fysieke voorzieningen is in Westerveld in 2021 hoger dan in 2017 (6,1). Tussen 2013 en 2017 was juist sprake van een daling.

1.2.1 Fysieke verloedering

Een van de problemen waar een woonbuurt mee te maken kan hebben, is fysieke verloedering in de buurt. In de Veiligheidsmonitor zijn daarover vier mogelijke buurtproblemen voorgelegd aan de inwoners. Figuur 3 geeft weer hoe vaak deze buurtproblemen voorkomen en hoeveel inwoners hier veel overlast van ervaren. Figuur 4 toont het percentage inwoners dat veel overlast ervaart van de vier verschijningsvormen van fysieke verloedering.

Figuur 3 - Fysieke verloedering (percentage komt wel eens voor)

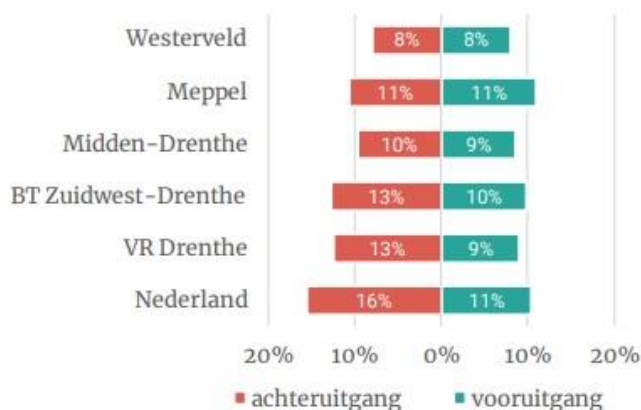
Figuur 4 - Fysieke verloedering (percentage ervaart veel overlast)

In Westerveld is hondenpoep volgens inwoners de meeste voorkomende vorm van overlast in de fysieke sfeer. Bijna twee derde (65%) geeft aan dat in de buurt hondenpoep op straat of in de perken wel eens voorkomt. Een op de tien inwoners (10%) ervaart hiervan zelf veel overlast. Rommelpop straat komt volgens bijna vier op de tien inwoners van Westerveld (39%) voor, terwijl slechts één procent hiervan zelf veel overlast ervaart. Ruim een op de acht noemt vernieling van straatmeubilair (13%) en vijf procent noemt bekladde muren of gebouwen. Van beide problemen ervaren de inwoners (vrijwel) geen overlast. Inwoners van Vledder ervaren meer overlast door fysieke verloedering dan gemiddeld in de gemeente (15%). Zo ervaren zij meer overlast door hondenpoep dan gemiddeld in de gemeente (14%).

10% van de inwoners van Westerveld ervaart zelf veel overlast van fysieke verloedering in de buurt. Dit is altijd nog lager dan in Meppel (19%), het basisteam (15%), de veiligheidsregio (15%) en Nederland (22%). Alle vormen van fysieke verloedering komen in Westerveld minder vaak voor. Zo ervaren inwoners van Westerveld minder vaak overlast door hondenpoep dan in voorgenoemde referentiegebieden. Ook ervaren zij minder overlast door bekladde muren of gebouwen en van rommel op straat dan in het basisteam, de veiligheidsregio en Nederland.

1.2.2 Oordeel over de woonbuurt

In de Veiligheidsmonitor 2021 is aan de inwoners van Westerveld ook een aantal algemene vragen voorgelegd over de ontwikkeling van hun eigen woonbuurt. Vindt men dat de eigen buurt in het afgelopen jaar vooruit of achteruit is gegaan? Het oordeel over de ontwikkeling van de woonbuurt wordt uitgedrukt in het aandeel inwoners dat zegt dat de buurt vooruit is gegaan en het aandeel dat vindt dat de buurt achteruit is gegaan (figuur 5). Ook is gevraagd naar een oordeel over hoe prettig men het vindt om in de buurt te wonen over de periode 2013-2021 (tabel 5).

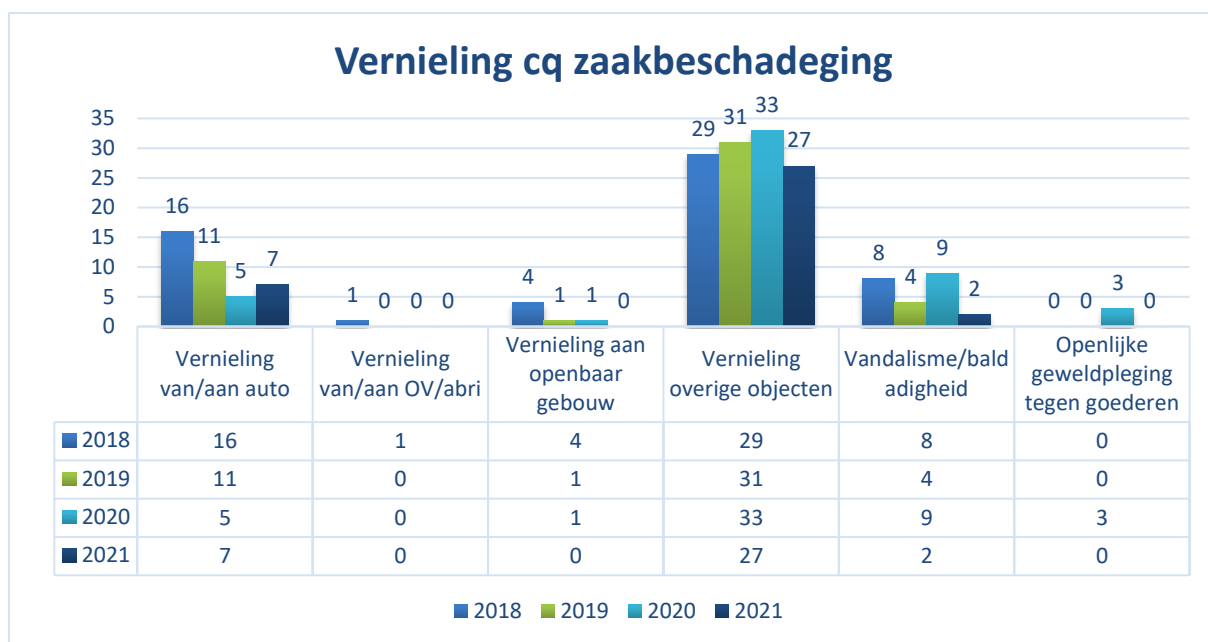
Figuur 4 - Ontwikkeling woonbuurt (percentage)

	2013	2017	2021
Westerveld	7,8	7,8	8,0
Meppel	7,4	7,5	7,7
Midden-Drenthe	7,7	7,7	7,8
BT Zuidwest-Drenthe			
VR Drenthe	7,5	7,6	7,7
VR Drenthe	7,4	7,5	7,7
Nederland	7,4	7,5	7,6

Tabel 5 - Rapportcijfer prettig wonen in de buurt 2013 t/m 2021

Ongeveer een op de twaalf inwoners van Westerveld (8%) vindt dat de buurt waarin zij wonen in de afgelopen 12 maanden is vooruitgegaan. Hetzelfde percentage is van mening dat hun buurt is achteruitgegaan. De meeste inwoners (80%) vinden dat de buurt gelijk is gebleven. Inwoners van Westerveld geven in 2021 de leefbaarheid in hun buurt gemiddeld een 8,0 als rapportcijfer. Dat is hoger dan in de referentiegebieden, met uitzondering van Midden-Drenthe. Het aandeel inwoners van Westerveld dat vindt dat de buurt waarin zij wonen in de afgelopen 12 maanden is achteruitgegaan, is lager dan in Meppel, het basisteam, de veiligheidsregio en Nederland. In Westerveld is sprake van een stabiel beeld over de periode 2013-2021 wat betreft het rapportcijfer voor prettig wonen in de buurt.

Inwoners van Dwingeloo beoordelen de leefbaarheid van de woonbuurt positiever dan gemiddeld in de gemeente (8,2). Daarentegen wordt de leefbaarheid in Vledder minder positief beoordeeld, ondanks het hoge gemiddelde rapportcijfer (7,9). Diever (8,1) en Havelte (8) zitten daar tussen in.

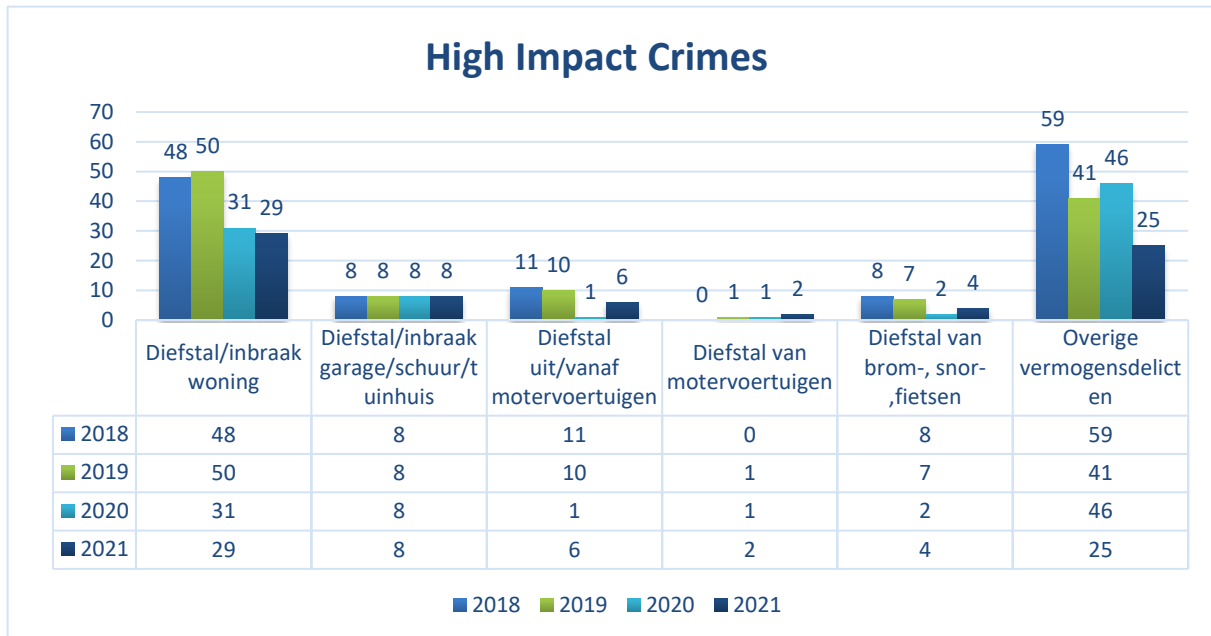

Politiestatistieken vernieling c.q. zaakbeschadiging gemeente Westerveld 2018 t/m 2021. Bron: Basisteam politie Zuidwest- Drenthe.

1.2.3 politiestatistieken vernieling c.q. zaakbeschadiging: vernielingen van/aan auto's is in 2021 meer dan gehalveerd ten opzichte van 2018. Dit zien we ook terug onder vandalisme/baldadigheid. Vernieling van/aan openbaar vervoer, openbaar gebouw en openlijke geweldpleging tegen goederen daarvan zijn geen registraties bij de politie bekend over het jaar 2021. Vernieling overige objecten laat een stabiel beeld zien. Dit zijn uiteenlopende vernielingen van hekwerken, fietsen tot aan ingegooide ruiten. Er zijn volgens de politie geen trends in de vernielingen waar te nemen en moeten worden geïnterpreteerd als op zich zelf staande incidenten.

1.3 Objectieve veiligheid

Hierbij gaat het om verschillende vormen van vermogens- en geweldscriminaliteit die zich in de alledaagse woon- en leefomgeving van bewoners kunnen voordoen. Het betreft zowel 'veel voorkomende' als 'high impact'-criminaliteit. Vermogenscriminaliteit: o.m. woninginbraak, kelderboxinbraak, auto-inbraak, fietsendiefstal, diefstal motorvoertuigen. Geweldscriminaliteit: o.m. bedreiging, mishandeling, openlijke geweldpleging, huiselijk geweld, straatroof.

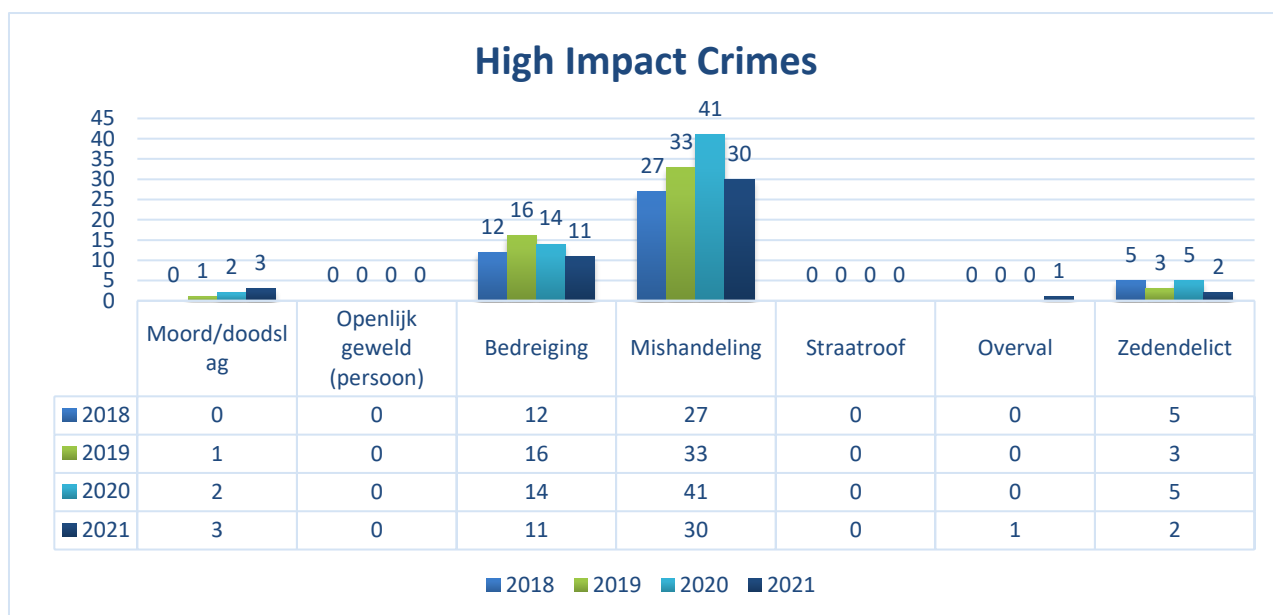

Politiestatistieken High Impact Crimes gemeente Westerveld 2018 t/m 2021. Bron: Basisteam politie Zuidwest- Drenthe.

1.3.1 politiestatistieken High Impact Crimes: High Impact Crimes (HIC) is een verzamelnaam voor delicten als woninginbraak, overvallen, straatroof en geweldsmisdrijven. De impact van HIC-delicten is groot. Niet alleen voor het slachtoffer, maar ook voor de directe omgeving. Het veiligheidsgevoel in de maatschappij kan door High Impact Crimes worden aangetast. Dit heeft tevens prioriteit binnen de politie. In Westerveld is een dalende trend waar te nemen in het aantal woninginbraken, dit is tevens een landelijke trend volgens de politie. Door de maatregelen van de corona pandemie werden over de gehele breedte minder misdrijven geregistreerd door de politie, waaronder woningbraken.

Als we inzoomen op de woninginbraken, komen de vier grotere dorpskernen Vledder, Havelte, Dwingeloo en Diever het meest naar voren met name in Vledder en Havelte. Een mogelijke verklaring die de politie geeft hiervoor zijn bendes die rondtrekken door Nederland, ook wel mobiel banditisme genoemd.

Kenmerkende handelswijze is dat zij toeslaan, niet ver van de snelwegen en provinciale wegen, om zich vervolgens snel te kunnen verplaatsen. Onder 'overig vermogensdelicten' is eveneens gedaan. Dit is tevens een containerbegrip. Als er geen specifieke maatschappelijk klasse aan gekoppeld kan worden valt het onder 'overig'.

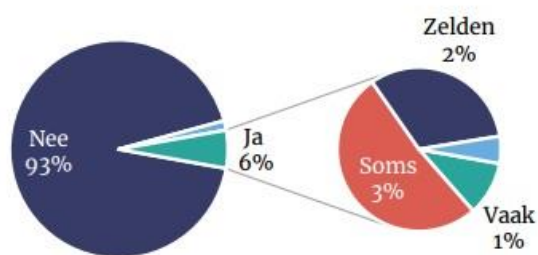

Politiestatistieken High Impact Crimes gemeente Westerveld 2018 t/m 2021. Bron: Basisteam politie Zuidwest- Drenthe.

1.3.2 politiestatistieken High Impact Crimes: De indicator doodslag/moord vraagt om een nadere duiding. Geregistreerde incidenten zijn niet per definitie moord of doodslag. Ook pogingen met een deugdelijk middel om iemand te kunnen verwonden met mogelijk de dood ten gevolge worden als zodanig geregistreerd. In dit geval zijn de registraties pogingen geweest. Aantal mishandelingen dienen eveneens in de context te worden geplaatst vanwege het feit dat Forensisch Psychische Kliniek (FPK) de beuken (Hoeve Boschoord) en 's Heeren Loo een aandeel hebben in de cijfers. Dit zijn zorginstellingen die mensen behandelen met gedragsproblemen. Er is nauwcontact tussen de instellingen, gemeente en politie. Hier ligt tevens een convenant onder waar o.a. in staat opgenomen om eens in het half jaar te overleggen tussen betrokken partijen.

1.4 Subjectieve veiligheid – onveiligheidsgevoelens in de buurt

Subjectieve veiligheid gaat om het veiligheidsgevoel van bewoners (hoe vaak voelt men zich onveilig, in hoeverre mijdt men bepaalde plekken) en om het veiligheidsgevoel van bewoners op bepaalde plekken binnen de gemeente. In Figuur 6 worden de onveiligheidsgevoelens in de eigen woonbuurt weergegeven, alsmede de frequentie ervan. In tabel 6 worden de onveiligheidsgevoelens in de buurt (resp. 'wel eens onveilig') getoond voor de gemeente Westerveld in vergelijking met de referentiegebieden.

Figuur 5 - Onveiligheidsgevoel in de buurt

	2013	2017	2021
Westerveld	8%	9%	6%
Meppel	15%	15%	9%
Midden-Drenthe	10%	11%	7%
BT Zuidwest-Drenthe	13%	13%	8%
VR Drenthe	13%	12%	9%
Nederland	18%	16%	14%

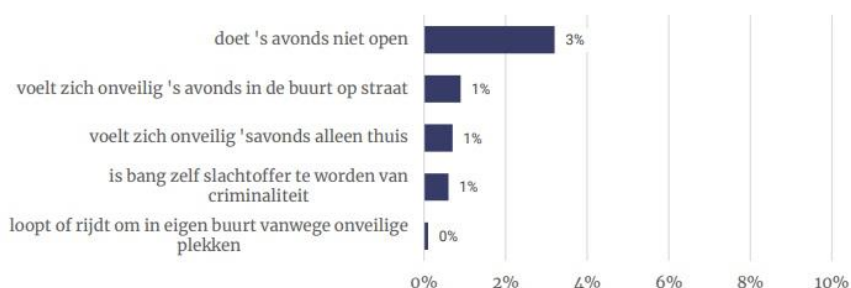
Tabel 6 - Onveiligheidsgevoelens buurt over de periode 2013 – 2021 (% voelt zich wel eens onveilig)

Het grootste deel van de inwoners van Westerveld, namelijk ruim negen op de tien (93%), voelt zich veilig in de eigen buurt. 6% voelt zich wel eens onveilig in de eigen buurt. 3% procent voelt zich soms onveilig, 2% zelden en slechts 1% vaak. Het onveiligheidsgevoel in de buurt is in Westerveld in 2021 laagst van alle referentiegebieden. Tussen 2017 en 2021 heeft de veiligheidsbeleving in de buurt in Westerveld zich gunstig ontwikkeld.

1.4.1 Vermijdingsgedrag

Inwoners die zich in een bepaalde situatie onveilig of onprettig voelen kunnen vermijdingsgedrag vertonen: ze passen hun gedrag aan uit gevoelens van onveiligheid. Figuur 7 geeft weer hoeveel procent van de inwoners van Westerveld zegt dat een bepaalde vorm van vermijdingsgedrag bij hen persoonlijk vaak voor komt.

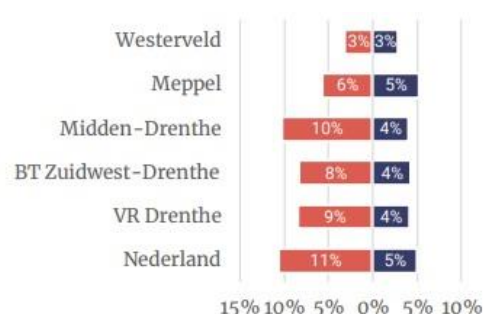
Vermijdingsgedrag komt in Westerveld minder voor dan gemiddeld in Drenthe en Nederland. Inwoners van Westerveld voelen zich minder vaak onveilig 's avonds in de buurt op straat dan in de veiligheidsregio (5%) en Nederland (8%). Ook lopen of rijden zij minder vaak om in de eigen buurt vanwege onveilige plekken dan in het basisteam (2%), de veiligheidsregio (2%) en Nederland (3%).

Figuur 6 - Vermijdingsgedrag (percentage 'komt vaak voor')

1.4.2 Criminaliteit in de buurt

Figuur 8 laat zien in welke mate inwoners denken dat de criminaliteit in hun buurt de afgelopen twaalf maanden is toegenomen of afgenomen. Drie procent van de inwoners van Westerveld heeft het idee dat de criminaliteit in de buurt in de afgelopen 12 maanden is toegenomen, eenzelfde percentage denkt dat deze is afgenomen. Bijna tweederde van de inwoners geeft aan dat de criminaliteit in hun buurt gelijk is gebleven (65%). In Westerveld is het percentage inwoners dat vindt dat de criminaliteit in hun buurt is toegenomen lager dan in alle referentiegebieden.

Figuur 7 - Ontwikkeling criminaliteit in de afgelopen 12 maanden

1.4.3 Rapportcijfer veiligheid in de woonbuurt

De inwoners is gevraagd om een algemeen rapportcijfer te geven voor de veiligheid in de eigen buurt (tabel 7).

	2013	2017		2021
Westerveld	7,8	7,8	▲	8,1
Meppel	7,3	7,5	▲	7,7
Midden-Drenthe	7,6	7,7		7,8
BT Zuidwest-Drenthe	7,3	7,4	▲	7,7
VR Drenthe	7,3	7,5	▲	7,7
Nederland	7,1	7,3	▲	7,5

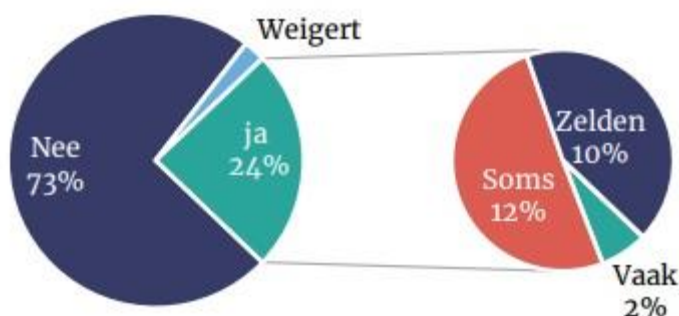
Tabel 7 - Rapportcijfer veiligheid buurt(1-10) over de periode 2013-2021

Inwoners van Westerveld waarderen de veiligheid in hun buurt in 2021 met een gemiddeld rapportcijfer van 8,1. Inwoners van Westerveld beoordelen hiermee de veiligheid in hun buurt gemiddeld hoger dan in de referentiegebieden. In Westerveld is tussen 2017 en 2021 het rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt gestegen. Dezelfde stijging is te zien in Meppel en het basisteam. Tussen 2013 en 2021 is er in de veiligheidsregio en Nederland eveneens sprake van een gunstige ontwikkeling.

Als we dit per kern uitsplitsen voor Westerveld komt dit voor Dwingeloo, Havelte en Vledder uit op een 8,1. Alleen Diever scoort iets hoger met een 8,2.

1.4.4 Veiligheidsbeleving algemeen

Naast de veiligheidsbeleving in de eigen buurt is gevraagd of men zich wel eens onveilig voelt in het algemeen. In figuur 9 worden deze onveiligheidsgevoelens weergegeven. Tabel 8 schetst de algemene onveiligheidsgevoelens over de periode 2013-2021.

Figuur 8 - Gevoel van onveiligheid in het algemeen

	2013	2017	2021
Westerveld	27%	26%	24%
Meppel	36%	36%	29%
Midden-Drenthe	25%	27%	25%
BT Zuidwest-Drenthe	30%	31%	27%
VR Drenthe	31%	31%	27%
Nederland	38%	35%	33%

Tabel 8 - Onveiligheidsgevoelens algemeen over de periode 2013-2021 (% voelt zich wel eens onveilig)

Ruim zeven op de tien inwoners van Westerveld voelen zich in algemene zin veilig (73%). Bijna een kwart (24%) voelt zich in algemene zin wel eens onveilig. 2% heeft vaak algemene gevoelens van onveiligheid, terwijl een op de acht (12%) zich soms in het algemeen onveilig voelt en 10% zelden. Tussen de vier kernen zijn er geen significante verschillen in de mate waarin algemene gevoelens van onveiligheid voorkomen.

Het algemene onveiligheidsgevoel onder inwoners van Westerveld is in 2021 lager dan in Meppel (29%) en Nederland (33%). Over de periode 2013-2021 is het algemene onveiligheidsgevoel in Westerveld afgenomen. Landelijk en regionaal gezien is er eveneens sprake van een dalende trend tussen 2013 en 2021. Ook het aantal inwoners van Westerveld dat zich in het algemeen vaak onveilig voelt is tussen 2013 en 2021 gelijk gebleven.

Huidige aanpak veilige woon- en leefomgeving

Welzijn MensenWerk (WMW)

In Zuidwest-Drenthe en Noordwest-Overijssel zet Welzijn Mensen Werk zich in om mensen, jong en oud, mee te laten doen en een betekenisvol leven te geven. Welzijn Mensen Werk ondersteunt inwoners die een duwtje in de rug nodig hebben. Dorpshuizen zijn een laagdrempelige plek waar inwoners gestimuleerd worden mee te doen aan activiteiten, hun talenten kunnen ontwikkelen en verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen leven. In Westerveld is Welzijn Mensenwerk op verschillende gebieden actief zoals:

- Sociaal werk in de buurt; (activiteiten organiseren in dorpshuizen)
- Mantelzorg; (ondersteuning/advies bij het uitvoeren van de taak als mantelzorger)
- Jeugd & gezin; (weerbaarheid, schoolmaatschappelijk werk, jongerenwerk, trainingen, jonge mantelzorg)
- Hulpverlening; (hulp bij schulden)
- Informatie & advies. (centraal meldpunt, belastinghulp, sociaal werk, formulierenbrigade en buurtbemiddeling)

Buurtbemiddeling

Bij (langdurige) burencollicten zoals ergernissen, conflicten en ruzies tussen burens en buurtgenoten of individuele klachten kan buurtbemiddeling worden ingezet. De coördinatie hiervan is belegd bij Welzijn MensenWerk. De bemiddeling houdt in dat getrainde vrijwilligers naar het verhaal van beide partijen luisteren. Ze geven geen oordeel, ze spelen niet voor rechter, ze zijn neutraal. Ze proberen ervoor te zorgen dat de

partijen zelf een oplossing vinden. Het voordeel van Buurtbemiddeling is dat bewoners hun problemen niet bij politie of justitie neerleggen, maar proberen er onder begeleiding van bemiddelaars onderling uit te komen. De voorwaarde voor Buurtbemiddeling is dat de partijen vrijwillig deelnemen, dat ze de tijd hebben om met elkaar te praten en de wil om hun problemen op te lossen. Buurtbemiddeling wordt niet ingezet als het gaat om conflicten waarbij sprake is van buitensporige agressie, crisissituaties, of conflicten binnen één familie. Daar zijn andere hulpinstanties voor.

Advies en Meldpunt Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ)

Niet iedereen die hulp nodig heeft, wil of durft daarom te vragen. Professionals, familie of burens merken vaak als eerste dat het niet goed gaat met iemand. Het is belangrijk om zorgen te delen, ook als je twijfelt. Zo kan iemand hulp ontvangen. Daarvoor is Advies en Meldpunt OGGZ bereikbaar voor het beantwoorden van vragen, het melden van zorgen en het meedenken en adviseren bij complexe zorgwekkende situaties. Vanuit het Sociaal Team Westerveld is er eens in de drie weken overleg met medewerkers van de OGGZ. Dit betreffen een medewerker van de GGD en Sociaal psychiatisch verpleegkundige GGZ.

Op dit moment loop er een nieuw overleg "Team goed Leven". Hierin nemen o.a. Actium, politie, Welzijn-Mensenwerk, AOV en Sociaal Team deel. Dit overleg zit in een pilot fase en wordt binnenkort geëvalueerd. Dit is een overleg wat is opgericht door WelzijnMensenwerk. Het is een overleg waar diverse casuïstiek wordt besproken (circa 1x per maand).

Wijkagenten en Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BOA)

In Westerveld zijn vier wijkagenten actief voor Diever, Vledder, Dwingeloo en Havelte e.o.. Conform politiewet, artikel 38 a is er tenminste één wijkagent werkzaam per 5.000 inwoners. Hier voldoet Westerveld aan.

Daarnaast is er één BOA actief binnen Westerveld. De BOA reageert op meldingen omtrent milieu en openbare ruimte zoals, klachten over parkeren, overlast van dieren, belemmeringen van de openbare weg, lawaai, zwerfafval, hangjeugd, bomkap, burenrudies enzovoorts. Hij rijdt ook patrouilles, soms samen met een wijkagent en kan parkeerboetes uitschrijven.

BrinQ Kwaliteitsplan Openbare Ruimte(KOR) gemeente Westerveld

Dit plan is tot stand gekomen in samenwerking met de inwoners van Westerveld en is in maart 2018 vastgesteld door de raad. In het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte (KOR) is aangegeven aan welke kwaliteitseisen de openbare ruimte moet voldoen. Hieruit zijn een aantal basisvoorwaarden gekomen die belangrijk worden geacht. Er zijn vier basisvoorwaarden geformuleerd: Schoon en heel, Veilig, Toegankelijk en Duurzaam. Als we inzoomen op de veiligheidsaspecten bestaan deze uit objectieve- (aantal ongelukken en misdrijven) en subjectieve veiligheid (hoe veilig mensen zich voelen). Specifiek zijn hier drie aandachtsgebieden uitgekomen: verkeersveiligheid, sociale veiligheid en handhaving. Voor een verdere toelichting daarop zie: BrinQ kwaliteitsplan Openbare Ruimte Gemeente Westerveld.

Beleidsplan Licht in de Openbare Ruimte

Gemeente Westerveld heeft haar beleid omtrent openbare verlichting vast gelegd in het 'Beleidsplan Licht in de Openbare Ruimte'. Westerveld kiest voor Bewust Verlichten. Doel is om de voordelen van verlichting te benutten en tegelijk de nadelen zoveel mogelijk te beperken. Haar visie is 'Donker waar mogelijk, Licht waar nodig'. Dit betekent dat zij alleen verlicht waar en wanneer dat nodig is. Een aantal motieven hiervoor zijn: het landelijke en groene karakter van de gemeente te behouden en versterken, onnodig energieverbruik te voorkomen uit oogpunt van duurzaamheid en maatschappelijke kosten, lichthinder tegen gaan voor mens en dier etc.

Woninginbraken

Woninginbraak is een onderwerp dat binnen de politie valt onder het thema high impact crime. Dit heeft te maken met het feit dat een woninginbraak over het algemeen veel impact op mensen maakt en een behoorlijke aantasting van de persoonlijke levenssfeer is. Periodiek worden woningbraken besproken in de veiligheidsoverleggen. Hier is aandacht voor. Naar mate de woninginbraken toenemen worden er passende

interventies ingezet. Daarnaast zijn de WhatsApp buurtpreventie groepen een belangrijk middel. Dit is een burgerinitiatief waarbij buurtbewoners die deelnemen aan een WhatsApp groep in hun straat, wijk of dorp kunnen elkaar snel op de hoogte kunnen brengen van verdachte of alarmerende situaties zoals een inbraak of een verdacht persoon in de buurt. Zo kunnen buurtbewoners met elkaar op laagdrempelige manier een oogje in het zeil houden. Dit draagt bij aan de veiligheid maar ook de sociale cohesie in een buurt. De wijkagenten nemen deel aan de overkoepelende beheerdersgroep om informatie te halen en te delen. Daarnaast faciliteert de gemeente WhatsApp buurtpreventiegroepen door waarschuwborden ter beschikking te stellen. Zichtbaarheid van WhatsApp buurtpreventie groepen is belangrijk, inbrekers zullen dergelijke locaties, die zichtbaar actief zijn eerder mijden. Uit de Veiligheidsmonitor 2021 blijkt dat de helft van de inwoners van Westerveld een buurtpreventie-app aanwezig is (55%). Bijna vier op de tien inwoners (38%) zeggen dat zijzelf of iemand uit hun huishouden actief deelnemen aan een buurtpreventie-app. Bijna drie op de tien inwoners (28%) zeggen dat zijzelf of iemand uit hun huishouden zijn aangemeld bij burgernet.

Afsteken vuurwerk/carbid schieten

Om vuurwerk overlast zoveel mogelijk te beperken mag er alleen afgestoken worden op 31 december tussen 18:00 uur en 1 januari 2:00 uur 's nachts. Wet- en regelgeving omtrent vuurwerk staat beschreven in het vuurwerkbesluit. Om te kunnen carbid schieten moet de burgemeester in kennis worden gesteld en gelden er enkele voorwaarden om overlast zoveel mogelijk te beperken. De voorwaarden zijn opgenomen in de APV onder artikel 2.73a carbid. Dit heeft o.a. betrekking tot de afstand van woonbebouwing, zorginstellingen en dierenverblijven. In de maanden voor de jaarwisseling is er afstemming tussen gemeente en politie om de activiteiten rondom de jaarwisseling zo ordelijk mogelijk te laten verlopen. Hierbij worden carbidgroepen uit Westerveld betrokken door ze uit te nodigen op het gemeentehuis, zodat ze op de hoogte zijn van de afspraken en wat er van hen verwacht wordt.

Veiligheidsoverleg en gezags- driehoek

Conform politiewet 2012, artikel 13 overleggen de burgemeester en officier van Justitie regelmatig tezamen met het hoofd van het territoriale onderdeel van de regionale eenheid binnen welker grondgebied de gemeente geheel of ten dele valt, en zo nodig met de politiechef van een regionale eenheid, over de taakuitvoering van de politie en over het beleid ten aanzien van de taakuitvoering (driehoeksoverleg). In het driehoeksoverleg worden door de burgemeester en de officier van justitie afspraken gemaakt over de inzet van de politie ten behoeve van de handhaving van de openbare orde en de hulpverlening, onderscheidenlijk ten behoeve van de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde en de taken ten dienste van de justitie. En er worden door de burgemeester en de officier van justitie afspraken gemaakt over lokale prioriteiten en criminaliteitsbestrijding.

Operationeel veiligheidsoverleg (OVO)

Het OVO is een maandelijks overleg tussen politie en gemeente. Binnen dit overleg wordt de afgelopen maand geëvalueerd, worden actiepunten besproken, wordt veiligheidsproblematiek besproken en geprioriteerd en worden nieuwe actiepunten uitgezet. Bij het overleg zijn de volgende partijen aanwezig; OE-wijk, (jeugd)wijkagenten, afdeling toezicht/handhaving en openbare orde en veiligheid van de gemeente. Het overleg kan structureel of incidenteel uitbereid worden met de aanwezigheid van bijvoorbeeld; recherche of het sociale team.

Beheerconvenanten met instellingen

Gemeente Westerveld en politie Zuidwest- Drenthe hebben met een aantal instellingen in de gemeente een beheerconvenant afgesloten. Dit zijn Hoeve Boschoord, 'S Heeren Loo, Hesselshoeve en Oranjaborg. Het algemene doel van het convenant beoogt een bijdrage te leveren aan het in stand houden van het leef- en woonklimaat in de directe omgeving van de instelling/voorziening. Doormiddel van afspraken vast te leggen tussen partijen dat voorkomen wordt dat vanuit deze locatie overlast voor omwonende en omgeving kan ontstaan.

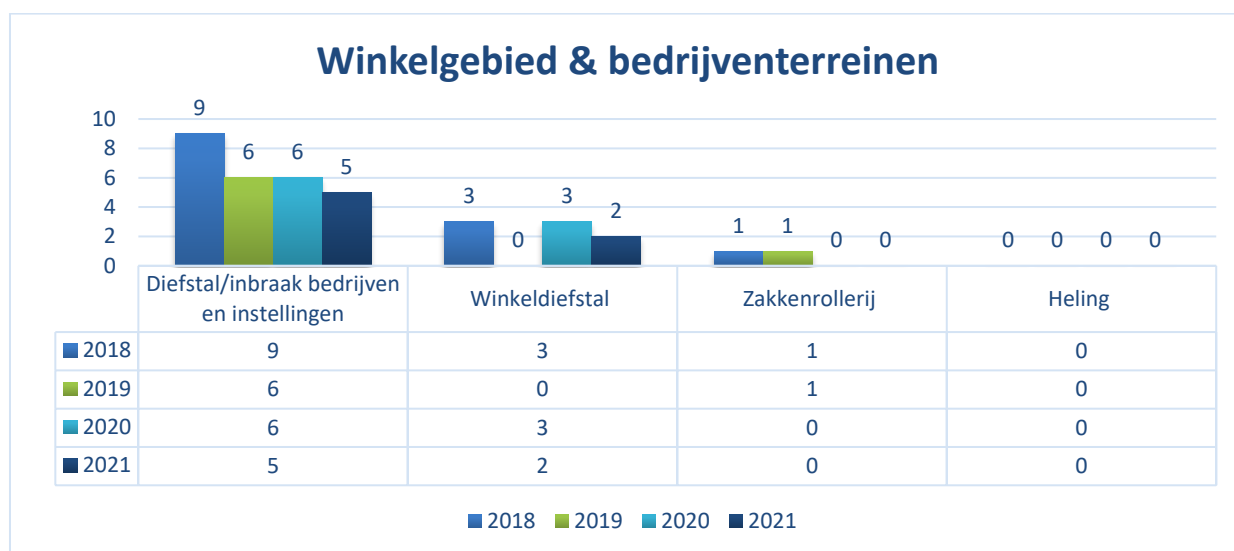
Veiligheidsveld 2: Bedrijvigheid en veiligheid

Dit veiligheidsveld omvat de veiligheid rondom de plaatsen met recreatieve en economische voorzieningen zoals bedrijventerreinen, winkelcentra en uitgaansgelegenheden. Het gaat in dit veiligheidsveld om de sociale veiligheid en de criminaliteit. Hieronder valt niet de fysieke veiligheid die bijvoorbeeld wordt aangetast door de risico's die individuele bedrijven op bedrijventerreinen met zich meebrengen. Het veiligheidsveld wordt ingedeeld in de volgende drie veiligheidsthema's; veilige winkelgebieden en bedrijventerreinen, veilig uitgaan en evenementen, veilig toerisme.

2.1 Veilige winkelgebieden & bedrijven terreinen

In winkelgebieden kunnen zich verschillende vormen van onveiligheid voordoen. Hierbij valt te denken aan winkeldiefstal, zakkenrollerij, en overvallen, maar ook jongerenoverlast en vernielingen. Daarnaast kunnen zwerfvuil en andere tekenen van verloedering leiden tot subjectieve onveiligheid.

Onveiligheid op bedrijventerreinen kent zowel sociale als fysieke aspecten: bedrijfsinbraak, diefstal, overvallen en vernielingen aan de ene kant en aan de andere kant inrichting en onderhoud van de terreinen, verkeersveiligheid en brandveiligheid. Ook kunnen zich illegale bewoning en drugsdelicten als hennepplantages voordoen.

Politiestatistieken winkelgebied & bedrijventerreinen gemeente Westerveld 2018 t/m 2021. Bron: Basisteam politie Zuidwest Drenthe.

Westerveld is een typische plattelands gemeente welke voor het grootste deel bestaat uit agrarisch terrein, bos en open natuurlijk terrein. De gemeente bestaat uit 26 dorpskernen waarvan Vledder, Dwingeloo, Diever en Havelte tot de grotere kernen behoren. De winkelgebieden en bedrijventerreinen zijn kleinschalig in de gemeente. Er zijn vijf bedrijventerreinen: Moersberger Erven in Nijensleek, Het Vossenland en de Wringen in Dieverbrug, Nijverheidsweg in Dwingeloo en Oeveraseweg in Havelte. Daarnaast zijn er zes ondernemersverenigingen actief binnen de gemeente. Dit zijn Ondernemersvereniging Diever, Ondernemend Dwingeloo, Havelter ondernemersclub, Ondernemersvereniging Vledder, Ondernemend Uffelte en Ondernemersvereniging DWWZ (Doldersum, Oude Willem, Wateren, Zorgvlied)

Kijkend naar de cijfers zien we bij diefstallen/inbraken bedrijven en instellingen een dalende trend vanaf 2018, van 9 naar 5 registraties. Deze trend zien we eveneens terug bij woninginbraken. Bedrijven/instellingen zijn minder populair om in te breken dan woningen. Mogelijke verklaring hiervoor is dat de meeste bedrijven/instellingen goed zijn beveiligd. Onder de andere incidenten zien we weinig tot geen politieregistraties.

2.2 Veilig uitgaan & evenementen

Uitgaansvoorzieningen hebben enerzijds een positief effect op de veiligheid: het culturele en sociale klimaat varen er wel bij. Ook zijn er economische voordelen. Maar er kunnen zich ook veiligheidsproblemen rond uitgaansvoorzieningen voordoen, zoals geweld, overlast en vernielingen. Dit laatste speelt niet in de gemeente Westerveld. Er zijn horecagelegenheden maar deze veroorzaken geen veiligheidsproblemen en dit behoeft geen inzet van de politie. Er zijn geen discotheken gevestigd die vaak een hoger veiligheidsrisico met zich mee brengen. In de veiligheidsmonitor 2021 geeft 2% van de inwoners aan hinder te ervaren van horecagelegenheden in Westerveld. Het betreft dan hinder van cafés, restaurants of snackbars. Dit is 10% minder dan tegenover 2013 en 2017. De corona maatregelen in 2021 hebben daar ongetwijfeld invloed op gehad. De politiecijfers onder geluidshinder van horeca en evenementen zijn daarentegen verwaarloosbaar te noemen.

Indicator Veilig uitgaan & evenementen	Bron	Jaar			
		2013		2017	2021
Hinder van horecagelegenheden	Veiligheidsmonitor	12%		12%	2%
		018	2019	2020	2021
Geluidshinder horeca	Politiecijfers	2	2	4	1
Geluidshinder evenementen	politiecijfers	1	2	3	2

Binnen de gemeente Westerveld worden op jaarbasis honderden evenementen georganiseerd van klein tot groot en uiteenlopend van sportief tot cultureel, zoals buurt- en dorpsfeesten, braderieën, toeristische markten, (openlucht)concerten, sportevenementen, fiets-, moter- en autotochten etc. Een deel van deze activiteiten heeft een eenmalig karakter, maar veel activiteiten worden ieder jaar opnieuw georganiseerd en kennen een zekere traditie zoals de activiteiten rond de dorpsfeesten, de Drentse Fiets4Daagse, de Koloniedagen, de Dwingelermarkt, het Floraliacorso en Paard & Erfgoed. Deze evenementen brengen gezelligheid en levendigheid en dragen daardoor in belangrijke mate bij aan de leefbaarheid en de cultuur van de verschillende (dorps)kernen. Daarnaast is een van de pijlers in Westerveld toerisme; de gemeente wil zich profileren op toeristisch-recreatief gebied.

Evenementen, vooral grootschalige, kunnen behoorlijke veiligheidsrisico's opleveren. Het kan leiden tot toenemende druk op het woon- en leefmilieu, verstoring van de openbare orde en overlast voor omwonenden. Het is aan de organisator voorwaarden voor de veiligheid te realiseren en aan de gemeenten om de juiste voorwaarden te stellen en die te handhaven. De risico's zijn met name gelegen in geweld, overlast, vernieling, brandveiligheid en crisisbeheersing.

Handhaving en de vergunningverlener APV en bijzondere wetten geven aan dat er zich geregeld incidenten voordoen op evenementen maar de meldingsbereidheid erg laag is door de organisatoren. Daarnaast geeft handhaving en de vergunningverlener APV en bijzondere wetten aan dat er signalen zijn dat er alcohol aan minderjarigen wordt geschonken op evenementen dan wel uit weder verstreking wordt verkregen². De gemeente Westerveld beschikt niet over een BOA die bevoegd is te controleren op alcoholwet. Een oorzaak van dit probleem, volgens handhaving en de vergunningverlener APV en bijzondere wetten, zou het hem zitten in de cultuur waarbij de ouders/opvoeders drank gebruik onder minderjarigen oog luikend toelaten of in sommige gevallen zelfs stimuleren.

² Wanneer een meerderjarige alcohol koopt voor een minderjarige.

2.3 Veilig toerisme

Veilig toerisme heeft betrekking op de onveiligheid die zich kan voordoen in en rond recreatiegebieden zoals strand- en duingebied, natuurgebieden, recreatieplassen en op en rond toeristische verblijfslocaties zoals campings, bungalowparken en jachthavens. De risico's betreffen bijvoorbeeld beroving, diefstal uit/van vaartuigen, inbraak, geweld, overlast, vernieling. Ook kan het gaan om concentraties van 'minder zichtbare' vormen van criminaliteit, waarbij niet zozeer toeristen rechtstreeks het slachtoffer zijn: bepaalde locaties vormen een knooppunt van verschillende vormen van georganiseerde criminaliteit (druggerelateerd, heling of mensenhandel)

De gemeente Westerveld is een toeristische recreatieve gemeente en gelegen te midden van twee Nationale Parken: het Dwingelderveld en het Drents- Friese Wold. Deze parken bestaan uit bossen, zandverstuivingen en heidevelden met vennen en een rijke flora en fauna. Verder ligt natuurterrein Holtingerveld in onze gemeente. De natuurrijke omgeving, de monumenten en het erfgoed, de vele (culturele) evenementen en de Koloniën van Weldadigheid – dat sinds juli 2021 op de UNESCO werelderfgoedlijst staat - trekken vele dag- en verblijfstoeristen naar de gemeente Westerveld die ongeveer 64 vakantieparken telt. Jaarlijks komen veel toeristen en recreanten naar Westerveld. Mede vanwege het particuliere karakter van een aantal van deze parken en de ligging in overwegend bosachtig gebied is er sprake van een zekere anonimiteit op de campings. Deze anonimiteit kan faciliterend zijn voor criminele activiteiten en kan ten koste gaan van de leefbaarheid en veiligheid op en rond de vakantieparken.

Het programma Vitale vakantieparken is een gezamenlijk initiatief van de Drentse gemeenten, Recreatieschap Drenthe, RECRON en provincie Drenthe. Het programma is in 2019 gestart en is verlengt tot eind 2024. Aanleiding voor dit programma is dat uit onderzoek, uitgevoerd door ZKA advies, is gebleken dat we met name in Zuidwest Drenthe (en in de gemeente Westerveld) een 'verouderd verblijfsaanbod' hebben dat onvoldoende aansluit bij de marktvraag. In de gemeente Westerveld hebben we een groot aantal bungalowparken dat geen recreatieve waarde meer heeft. Hier komt veel permanente bewoning en soms ook sociale problematiek voor. De gemeente heeft te weinig handhavingscapaciteit om dit zelfstandig op te pakken. De gemeente heeft om die reden ook een LSI convenant afgesloten, waardoor gegevens van verschillende instanties beschikbaar zijn. Samen met de taskforce vitale vakantieparken is onderzoek gedaan om de problematiek in kaart te brengen. Gezamenlijk met de verenigingen van eigenaren en eigenaren van parken wordt gezocht naar oplossingen en instrumenten om de knelpunten in kaart te brengen en zo mogelijk op te lossen. Er zijn twee parken, die met ondersteuning van de taskforce, een transformatieproces doorlopen.

De ambitie van het programma vitale vakantieparken is om in 2024 te beschikken over een karaktervol verblijfsaanbod dat de Drentse oernatuur, landschapsbeleving en cultuur versterkt. Waarbij er volop ruimte is voor creatief en wendbaar ondernemerschap.

2.4 Huidige aanpak bedrijvigheid en veiligheid

Bedrijventerreinen en winkelgebieden

De gemeente Westerveld heeft periodiek overleg met de ondernemerskoepel om onderwerpen die de samenwerking raken te bespreken. Veiligheid is één van die onderwerpen die ter sprake komen. Daarnaast zijn de lijnen tussen de gemeenten en de koepel ondernemend Westerveld kort, waardoor urgente zaken ook tussentijds worden gedeeld.

Horeca

Om een horecabedrijf te beginnen moet de bestemming in het bestemmingplan dit toelaten. Daarnaast is er een Alcoholvergunning nodig om (zwak) alcoholische dranken te mogen schenken. Er wordt door de gemeente momenteel op basis van de Alcoolwet een verklaring omtrent gedrag opgevraagd bij Justitie en ook bij de politie worden gegevens opgevraagd om te kunnen beoordelen om een leidinggevende van goed levensgedrag is. Hier wordt naar gekeken alvorens er een alcoholvergunning wordt afgegeven. Om daar een verdiepingsslag op te kunnen maken is het toepassen van de Wet Bibob. Dit is tevens één van de onderdelen van het lopende uitvoeringsprogramma ondermijning en staat in het coalitieakkoord 2022-2026 Westerveld opgenomen. De Wet Bibob is een (preventief) bestuursrechtelijk instrument. Als er een ernstig gevaar dreigt dat bijvoorbeeld een vergunning wordt misbruikt, kan het bevoegde bestuursorgaan, Burgemeester of College, de aanvraag weigeren of de afgegeven vergunning intrekken. Zo wordt voorkomen dat de overheid criminele activiteiten faciliteert en wordt bovendien de concurrentiepositie van bonafide ondernemers beschermd.

Veilige evenementen

Om een evenement te mogen organiseren moet er een vergunning aangevraagd worden op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) behalve als er sprake is van een klein evenement. Dan is er geen vergunning nodig en kan er worden volstaan met een melding, zie APV artikel 2.25 evenementen. De criteria voor wanneer een vergunning aangevraagd moet worden en wanneer dit niet van toepassing is, staat beschreven in het evenementenbeleid van de gemeente Westerveld. Daarnaast kunnen ontheffingen/vergunningen vanuit andere wet- en regelgeving een rol spelen bij een evenement zoals een loterijvergunning, ontheffing voor het schenken van zwak-alcoholische drank, ontheffing Winkeltijdenwet of Zondagswet en/of de Wegenverkeerswet.

Om de veiligheid te borgen zijn grotere evenementen verplicht een veiligheidsplan te hebben en deze aan te leveren bij de gemeente. Het veiligheidsplan wordt beoordeeld door de politie, brandweer, GHOR en team veiligheid van gemeente Westerveld (OOV) en waar nodig van advies voorzien.

Daarnaast vindt er één keer in de maand een overleg plaats tussen politie, brandweer, GHOR, team veiligheid (OOV) en de vergunningverlener APV en bijzonder wetten. In dit overleg worden de mogelijke risico's besproken van dergelijke evenementen en welke voorzorgsmaatregelen er getroffen moeten worden. Zo nodig wordt na het plaatsvinden van het evenement een evaluatie gehouden met de organisator(en).

Veilig toerisme

Gemeenten, provincie en RECRON gaan in samenwerking met ondernemers en eigenaren van vakantiewoningen aan de slag om vakantieparken, waar nodig, weer eigentijds en recreatief en economisch gezond te maken. Provincie en gemeenten willen vitale parken en parken die de potentie hebben om weer vitaal te worden faciliteren en stimuleren. Daarnaast worden parkeigenaren en Verenigingen van Eigenaren van vakantiewoningen, zonder recreatieve kwaliteit en perspectief, uitgedaagd om met een ontwikkelplan voor hun park te komen. Ter ondersteuning is het project Noaber opgestart. Met Noaber Drenthe is de ambitie om gemeenten te ondersteunen met betrekking tot de aanpak van criminaliteit, ondermijning en sociale problematiek op de vakantieparken in Drenthe. Mede om toezicht en handhaving op en rondom vakantieparken mogelijk te maken. Omdat er behoefte is aan extra kennis/kunde en capaciteit op dit gebied.

Veiligheidsveld 3: Jeugd en veiligheid

In dit veiligheidsveld wordt specifiek gekeken naar jongeren in relatie tot veiligheid. De reden hiervoor is dat jongeren een bijzondere doelgroep zijn, maar ook omdat de doelgroep jeugd een specifiek netwerk kent en specifieke regimes waarbinnen deze actoren samenwerken. Dit veiligheidsveld wordt ingedeeld in de volgende vier veiligheidsthema's; jeugdoverlast, jeugdcriminaliteit, jeugd, alcohol en drugs, veilig in en om de school.

3.1 Jeugdoverlast

Dit thema heeft betrekking op de jeugdoverlast van jongeren, vaak in groepsverband. Het kan gaan om mildere vormen van overlast, maar ook om zwaardere vormen van overlast dat soms (kleine) criminaliteit met zich meebrengt. Het kan hierbij gaan om geluidsoverlast, intimiderend aanwezig zijn, zwerfvuil achterlaten, vernielingen en andere uitingen van (kleine) criminaliteit. In Westerveld komen de meldingen overlast jeugd voornamelijk uit Darp en Havelte. De hangplekken zijn bij de politie en jongerenwerkers van Welzijn MensenWerk bekend en worden regelmatig bezocht door hen. Politie geeft aan dat het aantal meldingen in 2020 veelal van de zelfde melder afkomstig waren. Er hebben destijds gesprekken plaatsgevonden met de desbetreffende persoon vanuit gemeente en politie.

		2018	2019	2020	2021
Overlast jeugd meldingen	Politiecijfers	37	53	114	54

Politiestatistieken Jeugdoverlast gemeente Westerveld jaar 2018 t/m 2021. Bron: Basisteam politie Zuidwest Drenthe.

3.2 Jeugdcriminaliteit, individuele problemen

Onder jeugdcriminaliteit vallen delicten die gepleegd worden door jongeren tussen de 12 en 17 jaar. Deze doelgroep valt onder het jeugdstrafrecht. Deze regels wijken op bepaalde onderdelen af van de regels van het gewone strafrecht en gaan onder andere over de rol van de verzorgers en die van de advocaat. Als we kijken naar jeugdcriminaliteit (12 tot en met 17 jaar), gebruiken we de Halt-verwijzingen die een betrouwbare indicatie geven. Halt heeft de wettelijke taak om strafbaar gedrag onder jongeren aan te pakken, zonder dat de jongere een strafblad krijgt. De jongere krijgt letterlijk een tweede kans. Zo'n 15.000 jongeren per jaar krijgen een Halt-interventie opgelegd. Als we kijken naar de verwijzingen voor Westerveld zien we een vrijstabiel beeld. Wat opvalt is dat jongens meer naar voren komen in een Halt- verwijzing dan meisjes. En in de leeftijd van 14 en 15 jaar.

Verwijzende instantie	2019	2020	2021	2022
Totalen	12	9	15	12
Leerplichtambtenaar	1		5	8
Politie	11	9	10	4

Figuur 9, Instroom per verwijzer per jaar binnen de gemeente Westerveld. Bron: Bureau Halt

Als we het hebben over de gepleegde delicten is dit uiteenlopend van diefstal, mishandeling, baldadigheid, vernieling tot aan schoolverzuim. Hier springt niet een bepaald delict in naar voren. Goed om te benoemen is dat volgens de politie in Westerveld geen minderjarige veelplegers actief zijn. Er zijn ook geen (criminele) jeugdgroepen actief in Westerveld.

3.3 Jeugd, alcohol en drugs

Binnen dit veiligheidsthema valt de overlast die ontstaat als gevolg van alcohol- en drugsgebruik in de openbare ruimte en in het uitgaansgebied. Een ander belangrijk aspect dat hier mee gemoeid is zijn de gezondheidsrisico's van (overmatig) alcohol- en drugsgebruik.

Volgens sleutel functionarissen (politie, handhaving, jongerenwerkers) komt het nuttigen van alcohol onder minderjarigen regelmatig voor en jong volwassenen. Dit zou dan gebeuren op evenementen en in zogenaamde jongerenketen. Van een aantal jongerenketen is de locatie bekend maar het vermoeden bestaat dat er nog meer keten zijn in de gemeente Westerveld maar deze zijn niet in beeld. Het baart de sleutelfunctionarissen zorgen dat er niet voldoende grip is op het alcohol gebruik onder minderjarigen. Sinds kort zijn de beleidsregels jongerenketen vastgesteld binnen de gemeente. Uitgangspunt van deze beleidsregels is dat de jongerenketen zich conformeren aan de voorwaarden van de beleidsregels. Dit richt zich o.a. op bewustwording omtrent de risico's van alcoholgebruik, geen alcoholgebruik onder de achttien jaar, brandveiligheid in en om de keet, bouwkundige staat etc. Wil een jongerenkeet zich niet conformeren aan de voorwaarden dan zal er handhavend worden opgetreden.

In de corona gezondheidsmonitor jeugd Westerveld 2021, uitgevoerd onder Drentse jongeren uit klas 2 en 4 van het voortgezet onderwijs, heeft de GGD Drenthe o.a. onderzoek gedaan naar alcohol en drugs gebruik. Uit dit onderzoek blijkt dat 52% van de jongeren in Westerveld wel eens alcohol heeft gedronken tegenover 59% in Drenthe. 48% van de jongeren in Westerveld geeft aan nog nooit alcohol te hebben gedronken tegenover 41% in Drenthe. Jongeren in Westerveld komen minder met alcohol in aanraking dan gemiddeld in Drenthe, blijkt uit deze cijfers.

		Geslacht		Leeftijd		Opleiding				Totaal Westerveld	Totaal Drenthe
		Jongen	Meisje	12-14 jaar	15-18 jaar	VMBO-bk	VMBO-gt	Havo	Vwo	%	%
		%	%	%	%	%	%	%	%		
Ooit alcohol gedronken*	Ja	55	48	33	72	65	72	47	11	52	59
	Nee	45	52	67	28	35	28	53	89	48	41

Corona gezondheidsmonitor jeugd Westerveld 2021 (klas 2 en 4 VO). Ooit alcohol gedronken? Bron: GGD Drenthe

Op de vraag hoeveel dagen alcohol in de laatste 4 weken, in geval bij jongeren die hebben aangeven wel eens alcohol te hebben genuttigd, ontlopen de cijfers voor Westerveld en Drenthe elkaar nauwelijks.

		Geslacht		Leeftijd		Opleiding				Totaal Westerveld	Totaal Drenthe
		Jongen	Meisje	12-14 jaar	15-18 jaar	VMBO-bk	VMBO-gt	Havo	Vwo	%	%
		%	%	%	%	%	%	%	%		
Hoeveel dagen alcohol in laatste 4 weken?	Nooit	44	29	48	33	41	31	38	74	38	37
	1 of 2 dagen	19	38	36	23	21	36	23	26	27	32
	3 t/m 5 dagen	22	15	8	23	16	18	24	0	18	17
	6 t/m 9 dagen	8	8	6	9	9	10	5	0	8	7
	10 dagen of meer	7	11	2	12	13	5	9	0	9	7

Corona gezondheidsmonitor jeugd Westerveld 2021 (klas 2 en 4 VO). Hoeveel dagen alcohol in de laatste 4 weken? Bron: GGD Drenthe

Er zijn weinig tot geen signalen van drugs gebruik in de gemeente Westerveld onder jongeren. In de corona gezondheidsmonitor jeugd Westerveld 2021 zien we dit terug. Op de vraag omtrent gebruik XTC, paddo's, amfetaminen, GHB, lachgas en 3-MMC, geven ze allemaal aan dit niet te hebben gebruikt. Dit is vergelijkbaar met Drenthe. Dit ontloopt elkaar niet veel. Voor meer informatie of het complete onderzoek check:

<https://www.gezondheidsgegevensdrenthe.nl/publicaties/gemeentelijke-publicaties/westerveld/>

Drugs gebruik in Westerveld onder jongeren is niet zichtbaar aanwezig volgens de sleutelfunctionarissen. Dat er geen signalen bekend zijn in de gemeente Westerveld neemt niet weg dat het niet gebeurt. Veel jongeren uit Westerveld gaan uit in omliggende gemeenten, waardoor het lijkt alsof het onder de jongeren in Westerveld niet gebeurt volgens de sleutelfunctionarissen. Alert blijven is noodzakelijk.

3.4 Veilig in en om de school

Jeugd kan dader en slachtoffer zijn van onveiligheid; thuis, in de buurt, bij het stappen maar ook op school. Mogelijke veiligheidsproblemen op en rond scholen zijn pesten, geweldpleging, diefstal, overlast, vernielingen en verkeersonveiligheid. Op iedere school in Westerveld is één schoolmaatschappelijk werker van Welzijn MensenWerk actief, waardoor er korte lijnen zijn en er snel actie ondernomen kan worden. Wanneer er zaken spelen in en rondom de school kan dit besproken worden. Zo is er in het verleden overlast geweest op een van de schoolpleinen. Vanuit daar is er contact gelegd met de jongerenwerkers. Vervolgens heeft het jongerenwerk dit opgepakt met de desbetreffende jongeren. Daarnaast kan de politie voorlichting geven op scholen omtrent het veilig gebruiken van social media. De vraag naar voorlichting op het gebied van social media op scholen stijgt. Zo zijn er door de schoolmaatschappelijk werker in 2022, aan bijna alle basisscholen in Westerveld, ouderavonden georganiseerd met als thema social media

3.5 Huidige aanpak jeugd en veiligheid

Signaleringsoverleg jeugd

Eens in de zes weken is er een signaleringsoverleg jeugd waarbij verschillende partijen bijeenkomen om signalen en ontwikkelingen te delen met elkaar. Hier is VNN (Verslavingszorg Noord- Nederland), handhaving, politie, jongerenwerkers, school maatschappelijk werk en Veilig Opgroeien vanuit de gemeente Westerveld bij aanwezig. Door dit netwerk kan er een integrale aanpak op touw worden gezet, waar nodig, en blijven partners met elkaar in contact.

Halt

Halt helpt gemeenten om jeugdcriminaliteit te voorkomen en overlast terug te dringen. Naast de wettelijk taak van Halt ontvangen zij jaarlijks subsidie van de gemeente om bijv. voorlichtingen te geven op scholen. Aan de hand van deze subsidie wordt er elk jaar samen met de gemeente een jaarwerkplan opgesteld. Zo heeft Halt in 2022 voorlichting gegeven aan drie basisscholen en twee voorlichtingen op het voortgezet onderwijs in Westerveld. Dit kan gaan over online veiligheid, invloed van de groep, overlast rond de jaarwisseling. Het is aan de school om een onderwerp te kiezen, welke het beste aansluit.

Beleidsregels jongerenketen gemeente Westerveld

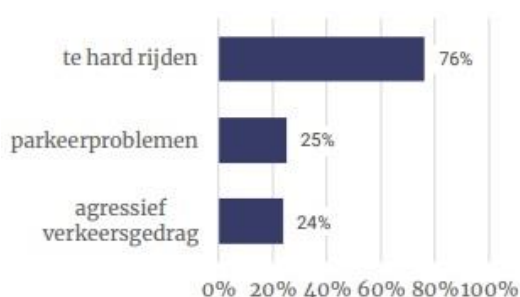
Met de beleidsregels wil de gemeente voorkomen dat jongerenketen in de anonimiteit verdwijnen. Binnen Westerveld vervullen deze ontmoetingsplekken een belangrijke rol in het sociale leven van onze inwoners, zowel jongeren als volwassenen. Het is immers een belangrijke ontmoetingsplaats voor jongeren. Met actieve beleidsregels - gedogen onder voorwaarden - houdt dit maatschappelijke aspect in het oog. Positieve aspecten van de keten wegen hierin zwaarder mee dan de minder positieve. De ketenvoorwaarden en de privaatrechtelijke overeenkomst worden gebruikt om de negatieve effecten te bestrijden om te komen tot een veilige en verantwoorde ketensituatie. Hierin zijn afspraken vastgelegd tussen de gemeente, perceeleigenaar en de vaste bezoekers van de keet. Eind 2022 zijn de beleidsregels vastgesteld door het college en begin 2023 willen we operationeel zijn met de beleidsregels.

Veiligheidsveld 4: Fysieke veiligheid

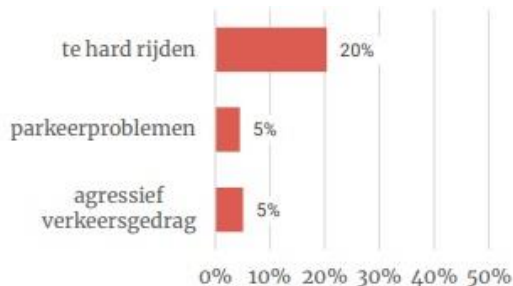
Fysieke veiligheid bestaat uit veiligheidsthema's zoals rampenbestrijding, crisisbeheersing, brandveiligheid en verkeersveiligheid. De gemeente, hulpdiensten (o.a. politie, brandweer en geneeskundige hulp) en andere liaisons werken hierbij nauw samen. De aandacht ligt daarbij steeds meer op het voorkomen van gevaarlijke situaties zoals ongelukken en branden.

4.1 Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid heeft betrekking op de veiligheid van verkeer voor verkeersdeelnemers in het algemeen, voor specifieke doelgroepen en in bepaalde gebieden (woongebied, scholen, winkelgebied e.d.). Deze veiligheid wordt beïnvloed door fysieke factoren (infrastructuur) en het rijgedrag van verkeersdeelnemers.

Figuur 11 - Verkeersoverlast (percentage komt wel eens voor in de buurt)

Figuur 10 - Verkeersoverlast (percentage ervaart zelf veel overlast)

In Westerveld komt te hard rijden volgens inwoners het vaakst voor. Iets meer dan driekwart van de inwoners (76%) geeft aan dat in hun buurt wel eens te hard gereden wordt en twee op de tien ervaren hiervan zelf veel overlast. Parkeerproblemen komen volgens een kwart van de inwoners van Westerveld voor; een vergelijkbaar percentage (24%) noemt agressief verkeersgedrag. Vijf procent van de inwoners ondervindt van deze buurtproblemen zelf veel overlast.

	2013		2017		2021
Westerveld	20%		20%	▼	23%
Meppel	29%	▲	26%	▼	29%
Midden-Drenthe	19%		19%	▼	22%
BT Zuidwest-Drenthe	25%	▲	23%	▼	27%
VR Drenthe	28%	▲	25%		26%
Nederland	31%		31%		31%

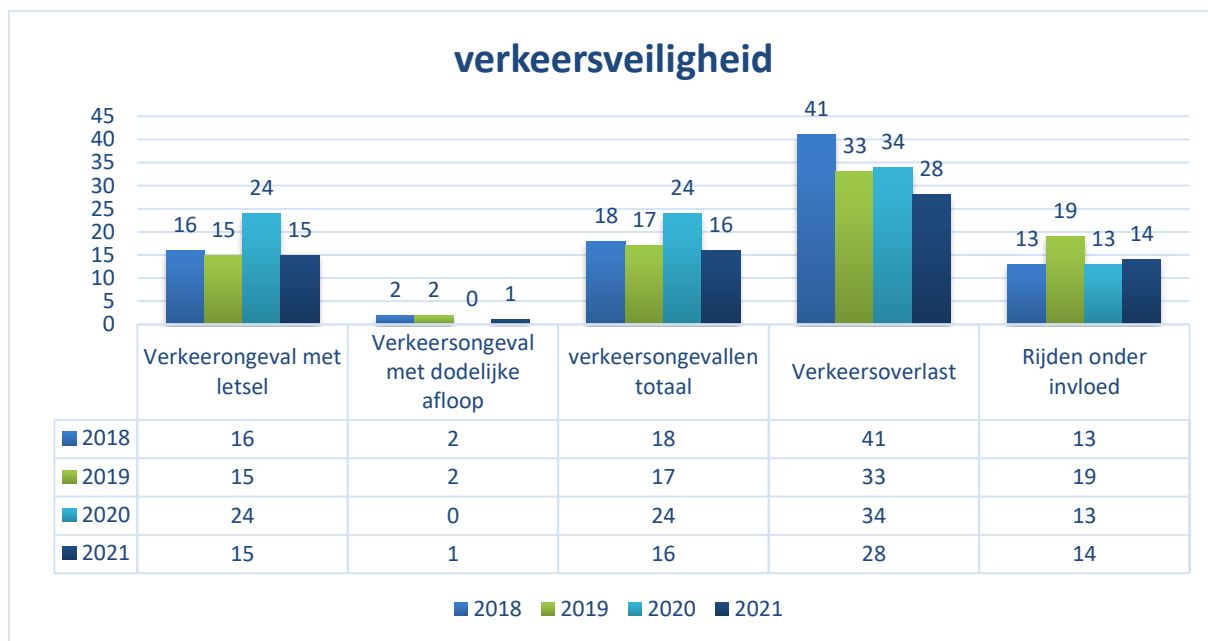
Tabel 2 - Verkeersoverlast over de periode 2013 - 2021 (Percentage ervaart (veel) overlast)

In 2021 ervaarde bijna een kwart van de inwoners van Westerveld veel verkeersoverlast (23%). Hiermee is de ervaren verkeersoverlast lager dan in Meppel, het basisteam, de veiligheidsregio en Nederland. Zo ervaren inwoners van Westerveld minder vaak overlast door parkeerproblemen dan in voorgenoemde referentiegebieden. Ook ervaren zij minder overlast door agressief verkeersgedrag dan in Nederland. Tussen 2017 en 2021 is het percentage ervaren verkeersoverlast in Westerveld licht gestegen. Ditzelfde geldt voor de gemeente Midden-Drenthe. Waar er in de gemeente Meppel en het basisteam tussen 2013 en 2017 sprake was van een daling, is het percentage ervaren verkeersoverlast tussen 2017 en 2021 in deze gebieden, net als in Westerveld, gestegen.

	Te hard rijden	Parkeerproblemen	Agressief verkeersgedrag
Diever	19%	4%	4%
Dwingeloo	14%	5%	2%
Havelte	21%	5%	4%
Vledder	28%	4%	9%
Westerveld	20%	5%	5%

Tabel 3 - Vormen van verkeersoverlast per kern (Percentage ervaart zelf veel overlast)

Inwoners van Dwingeloo ervaren minder verkeersoverlast dan gemiddeld in de gemeente. Zo ervaren zij minder overlast door te hard rijden dan gemiddeld in de gemeente (14%). Daarentegen ervaren inwoners van Vledder meer verkeersoverlast dan gemiddeld in de gemeente. Zij geven aan meer overlast te ervaren door te hard rijden (28%) en agressief verkeersgedrag (9%).

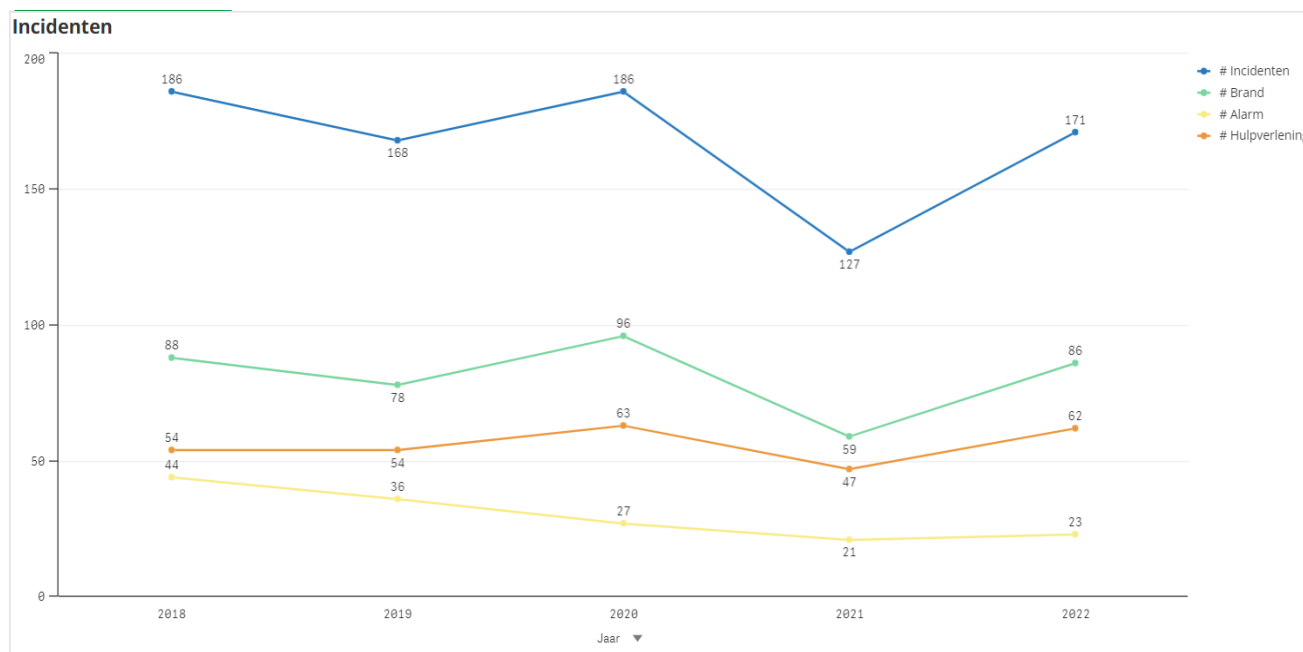

Politiestatistieken verkeersveiligheid gemeente Westerveld 2018 t/m 2021. Bron: Basisteam politie Zuidwest Drenthe.

In de politiestatistieken verkeersveiligheid valt te zien dat verkeersoverlast een dalende trend laat zien. Dit is opvallend aangezien in de Veiligheidsmonitor 2021 verkeersoverlast, te hard rijden, volgens inwoners van Westerveld het vaakst voor komt in de buurt. Iets meer dan driekwart van de inwoners (76%) geeft aan dat in hun buurt wel eens te hard gereden wordt en twee op de tien ervaren hiervan zelf veel overlast. Voornamelijk in Vledder wordt dit als probleem ervaren. In Dwingeloo het minst. Dit beeld is niet direct terug te zien in de politiecijfers.

4.2 Brandveiligheid

Dit veiligheidsthema heeft enerzijds betrekking op de ontwerptechnische en gebruik technische brandveiligheid van bepaalde soorten gebouwen (woongebouwen en gebouwen met een horecabestemming) en anderzijds op de voorwaarden voor effectieve repressie (bestrijding van brand). Om de brandveiligheid te borgen zien gemeente en brandweer toe op pro-actie en preventie en geven voorlichtingen aan doelgroepen. Daarnaast prepareert de brandweer zich op de bestrijding van branden.

Tabel 8, Uitrusten van de posten Havelte, Dwingeloo en Vledder totaal voor gemeente Westerveld over het jaar 2018 t/m 2022.
Bron: Veiligheidsregio Drenthe.

In tabel 8 zien we de uitrustgegevens van de posten Havelte, Dwingeloo en Vledder. Dit betreft ook inzet buiten de gemeentegrens. Het aantal incidenten was in 2022 (171) bijna weer terug op het zelfde niveau als in 2018 (186), zie blauwe lijn. Daarvoor in 2021 zagen we nog een sterke daling van het aantal incidenten. Dit zien we zowel in het aantal branden als in assistentie hulpverlening. Dit is gerelateerd aan de maatregelen van de corona pandemie. Een stijging in het aantal incidenten in 2022 zit hem voornamelijk in de uitrusten voor een brand (binnenbrand of een buitenbrand) en hulpverlening/dienstverlening (kat uit de boom halen, kelders leeg pompen, assisteren bij ongevallen). Als we kijken naar uitrusten van de brandweer in kader van 'alarm', zie gele lijn, dan is daar een afnemende trend in waar te nemen. Dat heeft te maken met de werkwijze van de Meldkamer. Ze bellen sinds een aantal jaren eerst naar het object waar het alarm vandaan komt. Voorheen werd eerst gealarmeerd en toen gebeld. Dit heeft deze daling in gang gezet omdat de meldkamer ongewenste alarmen voorkomt.

In 2021 zijn er in Drenthe totaal 3100 uitrusten geregistreerd door de Veiligheidsregio Drenthe. Waarbij de brandweer binnen 93% van de gevallen binnen 15 minuten aanwezig was. Over 2022 kunnen we nog niets zeggen omdat het jaarverslag van 2022 nog volgt in 2023.

4.3 Externe veiligheid

Bij dit thema staan de risico's van gevaarlijke stoffen centraal. Gevaarlijke stoffen worden opgeslagen en/of bewerkt in inrichtingen en vervoerd via weg, water, spoor, lucht en buisleidingen. Te onderscheiden zijn het groepsrisico (GR) en het plaatsgebonden risico (PR). In beide gevallen gaat het om de 'naar buiten gerichte' veiligheidsrisico's van de gevaarlijke stoffen.

De kans dat er in de gemeente Westerveld een ramp of crisis plaatsvindt is klein, maar altijd aanwezig. Als er gekeken wordt naar de risico's die een ramp of crisis kunnen veroorzaken in de gemeente Westerveld zijn er drie risico's te onderscheiden zoals, een natuurbrand, Defensieterrein/Johannes postkazerne (opslag op het terrein) en LPG-vulpunten in woonwijken.

Natuurbrand: Westerveld heeft meerdere natuurgebieden, waaronder het Leggelderveld, Holtingerveld, Nationaal Park Drents- Friese Wold en Nationaal Park Dwingelderveld waar een natuurbrand kan ontstaan. De meeste natuurbranden ontstaan door menselijke onvoorzichtigheid (weggegooide sigaret, vuurkorven, barbecues en dergelijke) of kwaadwillendheid (brandstichting). Soms is er sprake van natuurinvloeden zoals blikseminslag. Het risicogebied is vooral het Dwingelderveld, door de aanwezigheid van een groot aantal campings, zomerhuisjes en parken. Lokale overheden stemmen brandpreventie en –bestrijding af met de hulpdiensten (brandweer, politie) en terreinbeheerders. Zo is er bijvoorbeeld een natuurbrandbestrijdingsplan, materieel dat geschikt is voor rijden in het terrein, zijn er geboorde waterputten aangelegd voor de bluswatervoorziening, instellen van een rook- en stookverbod in droge periodes, oefent de brandweer om een natuurbrand te bestrijden en voert controles uit op vakantieparken.

Defensie: De Johannes Post Kazerne ligt voor een klein deel in Westerveld (Darp) en voor het overgrote deel ligt de kazerne in de gemeente Steenwijkerland. De overheid stelt eisen aan alle militaire (vlieg)bases voor de opslag van gevaarlijke stoffen: opslag moet bijvoorbeeld in speciale containers, gebruik van goede beschermingsmiddelen is verplicht en afvoer van gevaarlijke stoffen mag alleen uitgevoerd worden door gespecialiseerde bedrijven. Elke basis hoort een calamiteitenplan en een rampenbestrijdingsplan te hebben, waar regelmatig mee wordt geoefend. De bevelvoerders van de militaire terreinen zijn verantwoordelijk voor de veiligheid ter plaatse. De overheid controleert of zij zich aan de regels houden.

LPG-vulpunten: In de gemeente Westerveld zijn een aantal LPG- vulpunten gevestigd. LPG is een gas dat o.a. wordt gebruikt als brandstof voor auto's. LPG (Liquid Petroleum Gas). De overheid stelt veiligheidseisen aan het vervoer, de levering en de opslag van LPG, o.a. bij het verlenen van vergunningen. LPG-tankstations moeten bijvoorbeeld op een bepaalde afstand van woningen staan. De bedrijven zelf zijn verantwoordelijk voor de veiligheid ter plaatse. De overheid controleert of aan de gestelde eisen wordt voldaan. Bovendien zijn er bij zwembaden en een aantal bedrijven en campings gevaarlijke stoffen aanwezig. Er zijn geen BRZO's (Besluit Risico's zware ongevallen) gevestigd in Westerveld. Daarnaast oefenen hulpdiensten op de bestrijding van ongelukken met LPG. In geval van een (dreigende) ontploffing houden de hulpdiensten (politie, brandweer en ambulances) een veiligheidsgrens van minstens 500 meter aan, totdat ze precies weten wat er aan de hand is.

4.4 Rampenbestrijding en crisisbeheersing

De voorbereiding op mogelijke rampen en crises staan centraal in dit veiligheidsthema. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening maar zijn verplicht deze taken te laten uitvoeren door de veiligheidsregio (Wet veiligheidsregio's³) met uitzondering van het onderdeel bevolkingszorg (i.e. de 'gemeentelijke processen') van de crisisbeheersingsorganisatie. Dit onderdeel wordt door de gemeente, in samenwerking met andere gemeenten en de veiligheidsregio, op peil gebracht en gehouden.

De Veiligheidsregio Drenthe (VRD) heeft als taak te coördineren en te ondersteunen bij fysieke rampen en crises. Samen met de andere elf gemeenten uit Drenthe, welke het algemeen bestuur vormt (AB) van de VRD, bereidt Westerveld zich voor op rampen en crisissen. Het AB, waarin de burgemeesters zitting hebben, constateert dat de toenemende complexiteit van de samenleving ook tot gevolg heeft dat rampen en crises complexer worden. Maatschappelijke onrust kan al snel ontstaan bij verstoringen in het dagelijkse leven. De rol van de burgemeester blijkt van groot belang bij de aanpak van die maatschappelijke onrust. De twaalf Drentse gemeenten werkten al nauw samen bij crisisbeheersing. Het algemeen bestuur heeft een weloverwogen keuze gemaakt om te komen tot een verbreding van het takenpakket van de VRD en daarmee de komende jaren door te groeien tot een ondersteunende en coördinerende netwerkpartner voor alle bekende en onbekende crises die op de samenleving afkomen.

Conform artikel 16 van de Wet veiligheidsregio's is de VRD verplicht om een Regionaal Crisisplan vast te stellen waarin staat omschreven: de uniforme aanpak van alle mogelijke crisissituaties in de regio, bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden en afspraken over randvoorwaarden als start en opschaling, leiding en informatievoorziening. Naast het crisisplan is elke veiligheidsregio ook bij wet verplicht om ééns per vier jaar een risicoprofiel en beleidsplan op te stellen. De (lokale) risico's voor Veiligheidsregio Drenthe zijn beschreven in het Regionaal Risicoprofiel. Het geeft antwoord op de vraag: wat bedreigt ons en hoe erg is dat? Als beleidsplan kent Veiligheidsregio Drenthe de Beleidsvisie 2020-2023. De Strategische Beleidsagenda beschrijft wat we als veiligheidsregio moeten kunnen, wat onze ambities en prestaties zijn.

In 2021 zijn er in Drenthe totaal 3100 uitrukken geregistreerd door de Veiligheidsregio Drenthe. Waarbij de brandweer binnen 93% van de gevallen binnen 15 minuten aanwezig was. Binnen de Veiligheidsregio Drenthe is vanaf 2019 tot aan 2022 meerdere malen opgeschaald naar een GRIP- situatie⁴. De laatste keer dat er een GRIP incident plaatsvond in Westerveld was in augustus 2018 tijdens de natuurbrand in Wateren, dit was een GRIP 3 situatie. Bij GRIP 0 stemmen hulpdiensten politie, brandweer en GHOR samen af, dit noemen we een motorkap overleg. Als de situatie verergert en er behoefte is aan meer afstemming wordt er opgeschaald naar GRIP 1 of hoger. Hier komt de gemeente bij in beeld als partner. Het over grote deel van de incidenten in Drenthe kan worden afgehandeld zonder daarbij te hoeven op te schalen naar een GRIP situatie.

Indicator	Jaar		
	2019	2020	2021
GRIP- meldingen	9	12	5

Tabel 9, GRIP meldingen Drenthe over het jaar 2019 t/m 2022. Bron: Veiligheidsregio Drenthe.

³ Een veiligheidsregio is een gebied waarbinnen gemeenten en hulpverleningsorganisaties samenwerken aan hulpverlening. Nederland is verdeeld in 25 veiligheidsregio's. In Drenthe zijn de grenzen van de veiligheidsregio gelijk aan die van de provincie.

⁴ GRIP staat voor: Gecoördineerde regionale incidentbestrijdingsprocedure. Het is een opschalingsmodel die uit gaat van vijf rampsituaties. GRIP 0 t/m 5.

4.5 Huidige aanpak fysieke veiligheid

Verkeersveiligheid

In het huidige Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan 2020-2030 (GVVP) staat de visie van het gemeentebestuur Westerveld op het gebied van verkeer en vervoer tot ca. 2030. Leidraad in deze visie is het principe Duurzaam Veilig Verkeer. Het doel van Duurzaam Veilig is het *voorkomen* van ongevallen of *ernstig letsel* uit te sluiten. Het GVVP bevat een beleid op hoofdlijnen. In deze visie wordt de komende jaren ingezet op verbetering van de verkeersveiligheid voor met name de fiets. Ook heeft gedragsbeïnvloeding (Permanente Verkeerseducatie) hierin een belangrijke plek. Daarnaast bevat het GVVP een uitvoeringsplan waarin mogelijke (verkeers)maatregelen benoemd worden. Of en wanneer deze maatregelen uitgevoerd worden is op dit moment nog niet duidelijk. Daarover worden doorlopend integrale afwegingen gemaakt.

Als er sprake is van schade, verkeersoverlast of als er een ander verkeersgevaarlijke situatie is ontstaan kunnen inwoners een "*melding openbare ruimte*" doen bij de gemeente. Momenteel wordt gewerkt aan beleid om dergelijke meldingen op een eenduidige manier op te pakken en deze zoveel mogelijk naar tevredenheid van alle belanghebbenden te kunnen behandelen. Tevens kunnen inwoners een melding maken van een onveilige verkeerssituatie bij VVN (Veilig Verkeer Nederland) Participatiepunt. VNN heeft verschillende buurtacties ontwikkeld, waarmee inwoners zelf iets kunnen doen aan de verkeersveiligheid in de buurt. Deze acties zijn gericht om het (eigen) gedrag inzichtelijk te maken en de bewustwording te vergroten.

Brandveiligheid

Gemeente Westerveld geeft automatisch advies over de brandveiligheid als er een omgevingsvergunning wordt aangevraagd voor een pand of woning. Gemeente en brandweer trekken hierin samen op om te beoordelen of er genoeg aandacht is besteed aan de brandveiligheidsaspecten. De brandweer adviseert ook bedrijven en organisaties op het gebied van brandveiligheid. Voornamelijk bij verzorgingsinstellingen, wooninstellingen voor mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke beperkingen moet rekening gehouden worden met grote aantallen minder zelfredzame personen. Hierdoor zijn preventie en brandveiligheid extra belangrijk. Binnen de Veiligheidsregio Drenthe is er een speciale groep Brandveilig Leven. Hierin gaat het om bewustwording/preventie voorlichting etc. Repressief optreden bij brand wordt verzorgd door de Veiligheidsregio Drenthe. In Westerveld zijn drie brandweerposten die bemenst worden door vrijwilligers: Dwingeloo, Havelte en Vledder.

Externe veiligheid

Voor inrichtingen is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) het belangrijkste toetsingskader. Daarnaast is er een specifieke wetgeving voor opslag van vuurwerk en munitie. Voor het transport van gevaarlijke stoffen is met name de Wet vervoer gevaarlijke stoffen relevant. De gemeente heeft een risicoanalyse en een bijbehorende risicokaart met kwetsbare objecten en bedrijven met gevaarlijke stoffen. Zie hiervoor <https://www.risicokaart.nl/kaarten>.

Crisisbeheersing en rampenbestrijding

In het Regionaal Crisisplan VRD zijn taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden beschreven op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing, die gelden voor alle twaalf de gemeenten in Drenthe. Dit plan is ook geldig voor de gemeente Westerveld. De gemeentelijke organisatie, in crisismanagement wordt ook wel Bevolkingszorg/oranje kolom genoemd. Conform het regionaal programma voor opleiden en oefenen vindt opleiding, training en oefening plaats. In geval van een ramp of crisis kunnen bewoners in het bedreigde gebied via de mobiele telefoon gewaarschuwd worden. In dit bericht - een NL Alert - wordt aangegeven wat er aan de hand is en wat de ontvanger moet doen. Door een NL-alert te versturen worden in één keer een grote groep mensen bereikt. En doormiddel van een tekst bericht worden ook doven en slechthorenden bereikt.

Veiligheidsveld 5: Integriteit en veiligheid

In dit veiligheidsveld gaat het om de verschijnselen die een inbreuk vormen op de belangrijke regels en afspraken in het kader van de integriteit, veiligheid en stabiliteit van de samenleving. In potentie hebben de thema's van dit veiligheidsveld een omvangrijk veiligheidseffect. Ze kunnen in meest extreme vorm fundamenteel ontwrichtend werken. Thema's die binnen dit veiligheidsveld vallen zijn polarisatie en radicalisering, georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit, veilige publieke taak en ambtelijke en bestuurlijke integriteit.

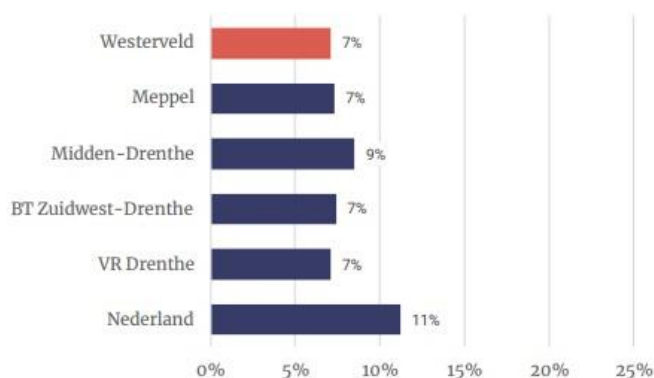
5.1 Polarisation en radicalisering

Dit veiligheidsthema gaat over de ideologische groepen/stromingen in de samenleving die dermate geradicaliseerd zijn, dat zij een bedreiging vormen of kunnen gaan vormen voor de veiligheid. Sprake kan zijn van dreigend geweld. Voorbeelden hiervan zijn contraterrorisme, links- en/of rechts extremisme, terrorisme en dierenrechtenradicalisme.

De afgelopen jaren heeft het extremistische landschap in Nederland zich sterk ontwikkeld. Waar in de publieke beeldvorming de nadruk lang heeft gelegen op het jihadisme, zijn de laatste jaren andere vormen van extremisme sterker op de voorgrond getreden. Sinds de uitbraak van de coronapandemie in 2019 zijn toenemende verharding en verdeeldheid van het maatschappelijke en politieke debat zichtbaar. Antioverheidssentimenten worden explicieter publiekelijk geuit, bijvoorbeeld in relatie tot het corona- en stikstofbeleid. Bovendien lijken meer mensen online te radicaliseren onder invloed van complotdenkers en/of radicaal- en extreemrechtse groeperingen. Binnen deze ontwikkelingen neemt Noord-Nederland een bijzondere plaats in. De provincies Groningen, Friesland en Drenthe worden bijvoorbeeld gekenmerkt door regio specifieke problematiek rondom gaswinning, windmolens en asielzoekerscentra. Extremismeonderzoek heeft zich vooralsnog echter vooral gericht op internationale en nationale contexten, terwijl er nauwelijks studies zijn uitgevoerd naar extremisme op regionaal niveau. Dit is opvallend, omdat vanuit beleidsperspectief de nadruk juist vaak op lokale overheden ligt.

Burgers konden aangeven in de veiligheidsmonitor 2021 of zij zich in de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd hebben gevoeld. Discriminatie kan op verschillende gronden plaatsvinden, zoals ras of huidskleur, godsdienst of leeftijd. Figuur 4.10 geeft weer hoe vaak de inwoners van Westerveld zich in de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd hebben gevoeld.

Inwoners die zich in de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd voelden konden aangeven op welke grond deze discriminatie was en waardoor men zich gediscrimineerd heeft gevoeld. De drie meest genoemde gronden in Westerveld zijn: geslacht (23%*), leeftijd (19%*), ras of huidskleur (18%*). De meest genoemde redenen waarom men zich gediscrimineerd heeft gevoeld zijn ongelijke behandeling/ benadeling/ voortrekken van bepaalde groepen (58%*), negatief beeld/stigmatisering, bijvoorbeeld door de media (37%*) en negeren/ uitsluiting (28%*). Deze uitkomsten zijn indicatief omdat ze zijn gebaseerd op minder dan 50 waarnemingen (*).

Figuur 12 - Percentage inwoners dat zich afgelopen 12 maanden gediscrimineerd voelde

5.2 Georganiseerde en ondermijnende criminaliteit

De media berichten regelmatig over grote hennepkwekerijen, uitbuiting van mensen, illegaal gokken en witwaspraktijken. Het zijn voorbeelden van georganiseerde misdaad waarmee miljoenen euro's zijn gemoeid. Vaak wordt dat illegaal verkregen vermogen geïnvesteerd in legale branches, zoals vastgoed en horeca. Die vermenging van boven- en onderwereld is uiterst zorgelijk, waardoor er steeds meer aandacht komt voor de bestrijding van georganiseerde criminaliteit. Deze vermenging wordt ook wel 'ondermijning' genoemd. Bij ondermijning maken criminelen gebruik van diensten van de bovenwereld. Boven- en onderwereld raken zo met elkaar verweven. Criminelen beïnvloeden zo onze samenleving. Hierdoor raken normen vervaagd en neemt het gevoel van veiligheid en leefbaarheid af.

"Ondermijning is het verzwakken of misbruiken van de structuur van onze samenleving, wat leidt tot een aantasting van haar fundamenteën en/of de legitimiteit van het stelsel dat haar beschermt." (Hoogewoning, Van Dijk & Man, 2010)

Wet bibob

Vergunningen worden soms misbruikt voor het ontplooiën van criminele activiteiten. De Wet bevordering integriteitsbeoordelingen openbaar bestuur (Wet Bibob) geeft bestuursorganen de bevoegdheid om begunstigende beschikkingen te weigeren of in te trekken, overheidsopdrachten niet te gunnen of vastgoedtransacties niet aan te gaan of te ontbinden, als er sprake is van een ernstig gevaar dat de vergunning of de transactie gebruikt wordt voor het plegen van strafbare feiten of het witwassen van geld. Door het uitvoeren van onderzoek kan het gevaar worden bepaald. Het onderzoek vindt in eerste instantie ambtelijk plaats. Het Regionaal Informatie en Expertise Centrum Noord (hierna RIEC) kan hierbij worden ingeschakeld.

Westerveld is bezig met de implementatie van het Bibob beleid. De wens is het beleid toe te passen op drank- en horecaverGUNningen en de exploitatievergunning van seksinrichtingen, om vervolgens te kijken naar mogelijkheden tot uitbreiding naar de financiële branche en rondom vastgoed(transacties).

Nu zijn er geen gokhallen, coffeeshops en prostitutie inrichtingen in Westerveld gevestigd. Wat betreft coffeeshops geldt er een nul- beleid. Dit betekent dat er geen vergunning afgegeven kan worden voor het exploiteren van een coffeeshop in de gemeente Westerveld. Het aantal seksinrichtingen en/of escortbedrijven in Westerveld mag niet hoger zijn dan één.

Ondermijningsbeeld 2019

In 2019 is er een integraal ondermijningsbeeld Zuidwest- Drenthe opgesteld. De lokale driehoek, aangevuld met de Belastingdienst, heeft opdracht gegeven voor het opstellen van een integraal ondermijningsbeeld voor Zuidwest-Drenthe. In de rapportage zijn signalen gecombineerd zodat fenomenen, trends en algemene kenmerken van ondermijning zichtbaar werden. Uit het ondermijningsbeeld zijn een aantal aanbevelingen op het gebied van fenomenen, branches, gebieden/locaties en beleid opgesteld.

De fenomenen die zich tot 2019 het meest leken voor te doen in Zuidwest- Drenthe waren;

1. Witwassen en financieel-economische criminaliteit
2. Georganiseerde hennepsteelt en cannabisketen
3. Mensenhandel en –smokkel

Daarnaast kwam uit de rapportage dat vooral de landelijke gebieden, bedrijventerreinen, vakantieparken en woonwagenvelden een punt van aandacht waren.

De branches die uit het ondermijningsbeeld naar voren kwamen als risicovol met betrekking tot ondermijning zijn; Nagelstudio's, kapsalons, massagesalons en telefoniewinkels.

Als laatste is beleidsmatig aanbevolen om de bestuurlijke weerbaarheid tegen ondermijning te vergroten, de informatiepositie te verbeteren en de bewustwording te verbeteren.

informatierapport arbeidsmigranten 2021

Naar aanleiding van het integraal ondermijningsbeeld 2019 is er nader onderzoek gedaan door het RIEC naar de werk- en woonomstandigheden van arbeidsmigranten in Zuidwest- Drenthe. Er heerste een onduidelijk beeld van de aard en omvang van de problematiek. En er was onvoldoende zicht op concrete omstandigheden. Door dit onderzoek te draaien werd er meer inzicht verkregen in woon - en werkomstandigheden, en mogelijke (arbeids)uitbuiting in de regio Zuidwest -Drenthe. Uit dit rapport zijn conclusies en aanbevelingen gevloeid. Nu heeft het RIEC Noord- Nederland 150.000 euro beschikbaar gesteld voor de gemeenten in Zuidwest- Drenthe. Er is gekozen om de gelden in te zetten om op opvolging te geven op het rapport arbeidsmigranten. Deze geleiden kunnen alleen nog in het jaar 2023 worden ingezet. Dit betekent dat er dit jaar uitvoering aangegeven moet worden. Vanwege het feit dit onderwerp ligt op het snijvlak van zorg en veiligheid is die verbinding erg belangrijk.

Weerbaarheidsscan gemeente Westerveld

Eind 2021 heeft de gemeente Westerveld een weerbaarheidsscan laten uitvoeren. De weerbaarheidsscan is een inventarisatie van de weerbaarheid van de gemeentelijke organisatie tegen ondermijning. De weerbaarheidsscan biedt de gemeente inzicht in de mate waarin medewerkers zich bewust zijn van het bestaan van ondermijning en waarin de gemeentelijke organisatie weerstand kan bieden tegen vormen van ondermijning. Ook biedt het hands-on tips en aanbevelingen die gelden als naslagwerk om de organisatie weerbaar(der) te maken tegen ondermijning.

De belangrijkste conclusies en aanbevelingen uit het rapport zien er als volgt;

1. De bewustwording op ondermijning moet worden vergroot en er moet een duidelijke visie op dit onderwerp worden uitgesproken.
2. De organisatie is nog niet zodanig ingericht dat signalen van ondermijning worden herkend, vastgelegd en/of geagendeerd. De informatiepositie van de organisatie moet worden verbeterd.
3. De gemeente kan nog een aantal verbeteringen doorvoeren op het gebied van beleid en handhaving. Denk aan een actueel Bibob- beleid en deze consequent toe te passen. Daarnaast het toevoegen van artikelen in de APV die belangrijk zijn in de aanpak van ondermijning.
4. Het onderwerp integriteit en een veilige werkomgeving moet een structurele inbedding krijgen en zet dit continu op de agenda.
5. Communiceer over de aanpak van ondermijning, zowel intern als extern.

Kijkend naar de politiestatistieken illegale handel zijn er in Westerveld weinig tot geen registraties in het kader van drugshandel, mensenhandel, wapenhandel, verticale fraude en overige fraude. Wat daarentegen opvalt in de cijfers is de feitcode horizontale fraude. Bij horizontale fraude zijn burgers, bedrijven en financiële instellingen het slachtoffer. Deze vorm van fraude leidt tot ondermijning van het economische stelsel en aantasting van het vertrouwen, het rechtsgevoel en de onderlinge solidariteit binnen de maatschappij. Verticale fraude is fraude binnen het financiële verkeer tussen burgers en overheid, gepleegd door de burgers tegen de overheid. Politie Zuidwest- Drenthe geeft aan dat zij een verschuiving zien van de 'klassieke' criminaliteit' naar digitale criminaliteit. Denk aan: WhatsApp fraude, Phishing, bankhelpdesk fraude, marktplaats fraude etc. Hieronder een nieuwsartikel van éénVandaag.

Waar 'klassieke' criminaliteit al jaren afneemt, groeit cybercrime in alle vormen: 'Er is niet veel technische kennis voor nodig'. Steeds minder mensen zijn slachtoffer van een misdrijf en de meeste criminaliteitscijfers dalen al jaren. Er is één grote uitzondering: cybercrime. "Het vormt een enorme bedreiging voor de samenleving."

Cybercrime neemt in alle vormen toe, zegt Theo van der Plas van de Nationale Politie. Bij burgers gaat het volgens de programmadirecteur digitalisering en cybercrime over whatsappfraude, spoofing en phishing. Maar ook bedrijven hebben er veel last van. "Zeker als je kijkt naar ransomware. Dat is een risico voor de nationale veiligheid. De stijging wijt de politieman aan de gelegenheid. "We zijn meer afhankelijk van internet", stelt hij. "Er is ook niet meer zoveel technische kennis voor nodig."

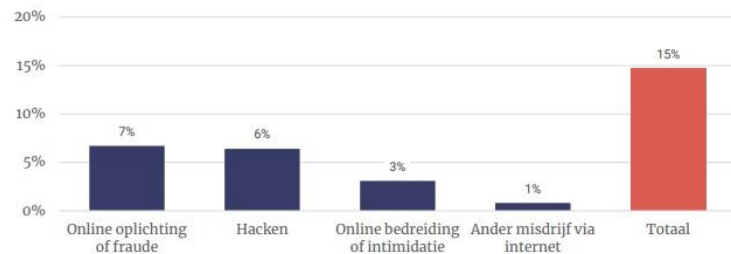
"Steeds meer doelgroepen stappen over van de 'klassieke' criminaliteit, zoals overvallen en woninginbraken, naar deze vorm", zegt Van der Plas. "Het is een makkelijk instapniveau, goede verdienste en de pakkans is niet zo groot." Tegelijkertijd ziet de politieman ook dat scholieren instappen. "Van vakkenvullen in de supermarkt naar zakkenvullen op internet. Dat geeft zorgen."

Spoofing is zo'n manier van cybercrime die de laatste jaren een enorme vlucht nam. Criminelen doen zich voor als medewerkers van een bank en halen hun slachtoffers over om geld over te maken naar een zogenoemde kluisrekening, omdat ze gehackt zouden zijn. Het aantal verdachten van fraude met betaalproducten (onder andere spoofing) nam volgens het Openbaar Ministerie in 2020 toe met 48 procent.

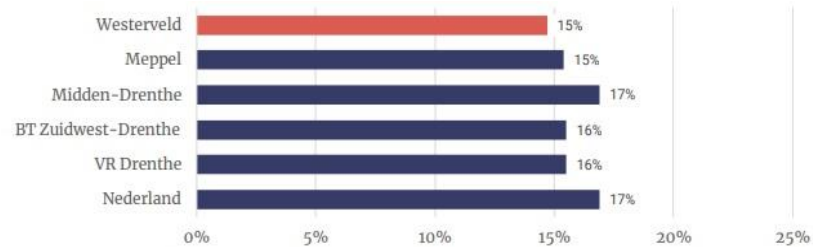
<https://eenvandaag.avrotros.nl/item/waar-klassieke-criminaliteit-al-jaren-afneemt-groeit-cybercrime-in-alle-vormen-er-is-niet-veel-technische-kennis-voor-nodig/>

5.2.1 Cybercrime

Online criminaliteit bestaat uit drie categorieën van slachtofferschap: online oplichting of fraude, hacken en online bedreiging of intimidatie. Daarnaast is ook de restcategorie andere misdrijven via internet opgenomen in het totaal van online criminaliteit. Elk van deze cijfers is berekend op basis van het percentage inwoners dat in de afgelopen 12 maanden persoonlijk slachtoffer is geworden van één of meerdere vormen van online criminaliteit.

Figuur 14 - Slachtofferschap online criminaliteit

Figuur 13 - Slachtofferschap online criminaliteit per gebied

Een op de zeven inwoners van Westerveld (15%) was in de twaalf maanden voorafgaand aan de Veiligheidsmonitor slachtoffer van online criminaliteit. Zeven procent werd slachtoffer van online oplichting of fraude, gevolgd door hacken (6%) en online bedreiging of intimidatie (3%). Een procent kreeg te maken met andere misdrijven via internet. Onder slachtoffers van online criminaliteit in Westerveld ondervond 15 procent emotionele, psychische of financiële problemen als gevolg van het delict. Het percentage inwoners dat slachtoffer werd van online criminaliteit is in Westerveld vergelijkbaar met de referentiegebieden.

Als we dit uitsplitsen op kern niveau valt op dat minder inwoners van Dwingeloo slachtoffer waren van online criminaliteit dan gemiddeld in de gemeente (9%). Daarentegen werden bovengemiddeld veel inwoners van Vledder slachtoffer van online criminaliteit (19%), met name door verkoopfraude, phishing en hacken via een account. Havelte (16%) en Diever (13%) zitten daar tussen in.

5.3 Veilige publieke taak

Werknemers met een publieke taak kunnen met regelmaat te maken krijgen met agressie en geweld tijdens het uitvoeren van hun werkzaamheden. Dat geldt voor werknemers van gemeenten, maar ook voor de werknemers met een publieke taak buiten de gemeente. Agressie en geweld kunnen niet alleen grote persoonlijke gevolgen hebben voor medewerkers en politieke ambtsdragers, ook de goede uitoefening van de publieke taak kan in het gedrang komen. Binnen de gemeente Westerveld is er een protocol Agressie en geweld van kracht en is er een interventieteam actief binnen het gemeentehuis.

5.4 Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

Integriteitschending kan het gevolg zijn van belangenverstrengeling, maar ook van niet-intentionele verrommeling van procedures. Integriteitsschendingen kunnen de veiligheid in gevaar brengen. Daardoor kunnen fysiek gevaarlijke situaties ontstaan of in stand blijven (bijvoorbeeld een onterecht verkregen vergunning voor onveilige gebouwen), criminele groepen extra bewegingsruimte krijgen wanneer geen Bibob-procedure wordt toegepast en ambtenaren of bestuurders kwetsbaar worden voor verder aantasting van hun integriteit. Er zijn geen signalen van misstanden met betrekking tot het lokaal bestuur die een bedreiging vormen voor de integriteit van het lokaal openbaar bestuur.

5.5 Huidige aanpak integriteit en veiligheid

Radicalisering en polarisatie

Heeft de aandacht maar dit wordt conform de landelijke richtlijnen opgepakt en gemonitord door de politie, afdeling CTER⁵. In Zuidwest- Drenthe komt politie en gemeente eens in de vier jaar bijeen voor dit thema. Het doel hiervan is informatie delen over lokale en landelijke ontwikkelingen. Verbinding houden met elkaar. En het inbrengen/bespreken van casuïstiek. Als het gaat om discriminatie dan is er het Meldpunt Discriminatie Drenthe. Dit is een onafhankelijke organisatie en heeft als doel het voorkomen, signaleren en bestrijden van discriminerende uitingen, gedragingen of regelgeving. Volgens de Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen (Wga) zijn alle gemeenten verplicht om een onafhankelijk meldpunt te hebben. Sinds 2011 zijn de gemeenschappelijke krachten in Drenthe gebundeld in één gezamenlijk meldpunt: het Meldpunt Discriminatie Drenthe.

Georganiseerde criminaliteit – ondermijningsoverleg Zuidwest- Drenthe

Gemeente Westerveld werkt nauw samen met de andere gemeenten in Zuidwest- Drenthe op het gebied van ondermijning. Met ondersteuning van het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC)⁶ zetten we gezamenlijk in op bewustwording en weerbaarheid van onze inwoners. Dit gebeurt de komende jaren op basis van drie sub- onderwerpen, namelijk: Veilig buitengebied, cybercrime en jonge aanwas. Eens in de zes weken is er een ondermijningsoverleg Zuidwest- Drenthe. Hier sluiten gemeenten, politie, RIEC en O.M. bij aan. Hier worden huidige trends en ontwikkelingen besproken, de samenwerking gezocht en voortgang geborgd op bepaalde thema's.

Intern heeft het RIEC voor gemeente Westerveld een weerbaarheidsscan uitgevoerd. Doel van deze inventarisatie was om inzicht te krijgen in de weerbaarheid, en om te werken naar een proactieve en weerbare gemeente in het kader van de aanpak van ondermijning. Uit de scan zijn verschillende aanbevelingen gekomen, zie hiervoor pagina 33 weerbaarheidsscan, voor de belangrijkste aanbevelingen. Westerveld is o.a. bezig met de implementatie van het Bibob beleid. De wens is het beleid toe te passen op drank- en horecaverGUNningen en de exploitatievergunning van seksinrichtingen, om vervolgens te kijken naar mogelijkheden tot uitbreiding naar de financiële branche en rondom vastgoed(transacties).

Veilig publieke taak

Binnen de gemeente is er een protocol agressie en geweld. In het protocol staat omschreven wat de preventieve maatregelen zijn om agressie en geweld te voorkomen, dat geweld tegen medewerkers niet wordt getolereerd, in geval van geweld het slachtoffer zo goed mogelijk te ondersteunen en de opgelopen schade te vergoeden en in beeld brengen hoe de organisatie handelt bij agressie en geweld. Daarnaast is er een binnen het gemeentehuis een interventieteam actief. Dit team bestaat uit medewerkers in het gemeentehuis die tussen 8:30 en 16:30 uur in actie kunnen komen als er een alarmknop wordt ingedrukt. Als een medewerker in een situatie met (dreigende) agressie of geweld komt dan kan het interventieteam opgeroepen worden. Alarmknoppen zijn in verschillende werkruimtes aanwezig. Het interventieteam wordt gemiddeld twee keer per jaar opgeroepen.

⁵ Informatie knooppunt Contraterrorisme, Extremisme en Radicalisering (CTER)

⁶ Het RIEC (Regionaal Informatie en Expertise Centrum) en het LIEC (Landelijk Informatie en Expertise Centrum) ondersteunen de convenantpartners bij de aanpak van georganiseerde criminaliteit. De RIEC's en het LIEC vormen samen een landelijk dekkende netwerkorganisatie. Elk RIEC werkt binnen regionale grenzen onder aansturing van een zelfstandige regionale stuurgroep. Het LIEC staat op geen enkele manier in een hiërarchische relatie tot de RIEC's.

Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

Er is binnen de gemeente Westerveld een gedragscode voor ambtenaren. In dit document staan de gedragsregels omschreven en hoe ambtenaren met niet-integere zaken moeten omgaan en waar ze dit moeten melden. Voor bepaalde functies binnen de gemeente Westerveld wordt er een VOG (Verklaring Omtrent het Gedrag) gevraagd. Daarnaast leggen personen die in dienst komen bij de gemeente Westerveld een ambtseed of belofte af waarbij ze zich conformeren aan de integriteitsregels van de gemeente Westerveld.

6. Beeld per veiligheidsthema gemeente Westerveld

Veiligheidsveld 1 Veilige woon- en leefomgeving

Er kan geconcludeerd worden op basis van de politiecijfers en de veiligheidsmonitor 2021 dat er in Westerveld een sterke sociale cohesie heerst. Mensen kennen elkaar over het algemeen in de buurt. Neemt niet weg dat er geen sociale overlast bestaat. Overlast door buurtbewoners komt het vaakst naar voren in de veiligheidsmonitor 2021. Dit zien we tevens terug in de politiecijfers terug onder overlast, burengerucht, geluid en verwarde personen. Dit is een landelijke trend. Deze incidenten staan veelal in relatie met elkaar. Het is maar net hoe de politie bepaalde meldingen/incidenten registreert. Wat blijkt is dat de integrale samenhang van partijen nog wel eens te wensen over laat op het gebied van woonoverlast, wat maakt dat sommige zaken escaleren. Hier moet aandacht voor komen. Een goede verbinding tussen zorg en veiligheid is hierin belangrijk.

Als we het hebben over tevredenheid m.b.t. fysieke voorzieningen scoort straatverlichting het hoogst. Westerveld is het minst tevreden over de voorzieningen voor jeugd. Grootste ergernis in Westerveld is hondenpoep op straat of in de perken gevolgd door rommel op straat. Als er gevraagd wordt naar een oordeel over de woonbuurt en de leefbaarheid ervan dan scoort deze een acht! We zien een dalende trend in de woningbraken, welke vallen onder de High Impact crimes. Wat opvalt is dat er een verschuiving merkbaar is van de traditionele criminaliteit, zoals woninginbraken naar online criminaliteit. Denk aan Phishing, bankhelpdeskfraude, WhatsApp fraude, Marktplaatsfraude etc.

In Westerveld voelt ruim negen op de tien mensen zich veilig in de eigen buurt. Dit resulteert erin dat inwoners van Westerveld de veiligheid in hun buurt in 2021 waarderen met een gemiddeld rapportcijfer van 8,1.

Aandachtsgebieden:

- Aanpak woonoverlast
- Cyberveiligheid (komt terug in hoofdstuk 5 'integriteit en veiligheid')

Veiligheidsveld 2 Bedrijvigheid en veiligheid

Westerveld is een typische plattelands gemeente welke voor het grootste deel bestaat uit agrarisch terrein, bos en open natuurlijk terrein. De gemeente bestaat uit 26 dorpskernen waarvan Vledder, Dwingeloo, Diever en Havelte tot de grotere kernen behoren. De winkelgebieden en bedrijventerreinen zijn kleinschalig in de gemeente. Er zijn horecagelegenheden maar deze veroorzaken geen veiligheidsproblemen en dit behoeft geen inzet van de politie. Er zijn geen discotheken gevestigd die vaak een hoger veiligheidsrisico met zich mee brengen.

In Westerveld worden daarentegen op jaarbasis honderden evenementen georganiseerd van klein tot groot. Deze evenementen brengen gezelligheid en levendigheid en dragen daardoor in belangrijke mate bij aan de leefbaarheid en de cultuur van de verschillende (dorps)kernen. Daarnaast is een van de pijlers in Westerveld toerisme; de gemeente wil zich profileren op toeristisch-recreatief gebied. Maar dit brengt ook veiligheidsrisico's met zich mee. Er zijn signalen dat de meldingsbereidheid erg laag is door organisatoren wanneer er zich een incident voordoet. Daarnaast zijn er signalen dat er alcohol aan minderjarigen wordt geschonken op evenementen dan wel uit weder verstreking wordt verkregen. De gemeente Westerveld beschikt niet over een BOA die bevoegd is te controleren op alcoholwet. Een andere oorzaak van dit probleem, volgens handhaving en de vergunningverlener APV en bijzondere wetten, zou het hem zitten in de cultuur

waarbij de ouders/opvoeders drank gebruik onder minderjarigen oog luikend toelaten of in sommige gevallen zelfs stimuleren. Om hier meer zicht op te krijgen is het raadzaam een BOA in te huren die bevoegd is om te controleren op de alcoholwet. Hier zal eveneens een preventief signaal vanuit gaan. Dit is uiteindelijk aan de afdeling handhaving om hier op te acteren.

Naast de diversiteit aan evenement beschikt Westerveld over een ruimaanbod vakantieparken. Ongeveer 64 vakantieparken. Jaarlijks komen veel toeristen en recreanten naar Westerveld. Mede vanwege het particuliere karakter van een aantal van deze parken en de ligging in overwegend bosachtig gebied is er sprake van een zekere anonimiteit op de campings. Deze anonimiteit kan faciliterend zijn voor criminele activiteiten dan wel sociale problematiek en kan ten koste gaan van de leefbaarheid en veiligheid op en rond de vakantieparken. Tot op heden is geconstateerd dat parken die in beeld komen er voornamelijk sociale problematiek speelt. Vanuit de afdeling openbare orde en veiligheid blijven wij nauw betrokken bij het project Vitale Vakantieparken.

Aandachtsgebieden:

- Alcoholgebruik onder minderjarigen op evenementen
- Vitale Vakantieparken

Veiligheidsveld 3 Jeugd en veiligheid

In dit veiligheidsveld wordt specifiek gekeken naar jongeren in relatie tot veiligheid. De reden hiervoor is dat jongeren een bijzondere doelgroep zijn, maar ook omdat de doelgroep jeugd een specifiek netwerk kent en specifieke regimes waarbinnen deze actoren samenwerken. Dit veiligheidsveld wordt ingedeeld in de volgende vier veiligheidsthema's; jeugdoverlast, jeugdcriminaliteit, jeugd, alcohol en drugs, veilig in en om de school.

kijkend naar de deelthema's onder jeugd en veiligheid kunnen we concluderen dat jeugdoverlast beperkt blijft en dit kan worden opgevangen binnen de huidige werkwijze van de wijkagenten en jongerenwerkers, om bepaalde hangplekken frequent te bezoeken. Halt verwijzingen voor Westerveld laten een stabiel beeld zien. Wat opvalt is dat jongens meer naar voren komen in een Halt- verwijzing dan meisjes. En in de leeftijd van 14 en 15 jaar.

Waar wel een aandachtspunt ligt is het middelengebruik onder minderjarigen en jong volwassenen. Met name het nuttigen van alcohol komt daarbij naar voren. Dit zou gebeuren op evenementen en jongerenketen. Dit zijn constatering van professionals uit het veld. Uit het GGD onderzoek 'gezondheidsmonitor jeugd Westerveld 2021', welke is gehouden onder leerlingen van klas 2 en 4 van het voortgezet onderwijs, waar o.a. alcoholgebruik in naar voren komt zien we dit niet direct terug. Nu moet er opgemerkt worden dat niet alle jeugd in Westerveld in Diver het voortgezet onderwijs volgen. Dit kan een vertekend beeld geven. Recent zijn de beleidsregels jongerenketen Westerveld vastgesteld, wat maakt dat jongerenketen zich dienen te houden aan de voorwaarden die zijn gesteld door de gemeente. Het gaat met name om verantwoord keetgebruik te laten zien op het gebied van (brand)veiligheid en middelengebruik. Op deze wijze heeft de gemeente een ingang bij de jongeren om bewustwording te creëren en het leren om gaan met deze verantwoordelijkheden.

Aandachtsgebieden:

- Actieve uitvoering beleidsregels jongerenketen Westerveld

Veiligheidsveld 4 Fysieke veiligheid

Fysieke veiligheid bestaat uit veiligheidsthema's zoals verkeersveiligheid, externe veiligheid, brandveiligheid, rampenbestrijding en crisisbeheersing. De gemeente, hulpdiensten (o.a. politie, brandweer en geneeskundige hulp) en andere liaisons werken hierbij nauw samen. De aandacht ligt daarbij steeds meer op het voorkomen van gevaarlijke situaties zoals (zware)ongelukken en branden.

Onder verkeersveiligheid zien we in de Veiligheidsmonitor 2021 dat verkeersoverlast in de vorm van te hard rijden, als grootste ergernis wordt ervaren door inwoners van Westerveld. Dit is niet direct te herleiden uit de politiecijfers voor Westerveld. Daarbij moet opgemerkt worden dat de uitkomst van de Veiligheidsmonitor 2021 vergelijkbaar is met de Veiligheidsmonitor 2013 en 2017 op het gebied van verkeersoverlast. Dit is niet alleen in Westerveld een terugkomend issue maar eveneens Drenthe breed en op landelijk niveau. Te hard rijden ervaren ze in Vledder het sterkst en in Dwingeloo het minst. In het Gemeentelijk verkeer- en vervoersplan (GVVP) Gemeente Westerveld 2020 – 2030 is verkeersveiligheid één van de grootste prioriteiten in het verkeer- en vervoersbeleid van de gemeente. Naast het treffen van infrastructurele maatregelen, gaat de gemeente de komende periode ook inzetten op doelgroepsgerichte gedragsbeïnvloeding. De gemeente zet bijv. in op doelgroepgerichte gedragsbeïnvloeding door permanente verkeerseducatie, communicatiecampagnes en handhaving. Aandacht voor verkeersveiligheid is geborgd.

Daarnaast zien we als gevolg van klimaatverandering een toename van de gemiddelde temperatuur. In Drenthe kan dit leiden tot perioden van extreme droogte met impact op natuurgebieden met verandering van vegetatie, verdroging en grotere kans op natuurbranden. Dit hebben we zelf aan den lijve ondervonden toen er een grote natuurbrand was in 2018, bij wateren. Binnen Westerveld en de Veiligheidsregio is er al aandacht voor dit thema. Dit komt eveneens als speerpunt terug in de beleidsvisie van de VRD. Zo is er bijvoorbeeld een natuurbrandbestrijdingsplan, afstemming met andere hulpdiensten en terreinbeheerders, materieel dat geschikt is voor rijden in het terrein, zijn er geboorde waterputten aangelegd voor de bluswatervoorziening, instellen van een rook- en stookverbod in droge periodes, oefent de brandweer om een natuurbrand te bestrijden en voert controles uit op vakantieparken. De aandacht voor dit thema zal de komende jaren niet veranderen.

Aandachtsgebieden:

- Verkeersveiligheid
- Natuurbrandbeheersing

Veiligheidsveld 5 integriteit en veiligheid

In dit veiligheidsveld gaat het om de verschijnselen die een inbreuk vormen op de belangrijke regels en afspraken in het kader van de integriteit, veiligheid en stabiliteit van de samenleving. In potentie hebben de thema's van dit veiligheidsveld een omvangrijk veiligheidseffect. Ze kunnen in meest extreme vorm fundamenteel ontwrichtend werken. Thema's die binnen dit veiligheidsveld vallen zijn polarisatie en radicalisering, georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit, veilige publieke taak en ambtelijke en bestuurlijke integriteit.

Als overheid moeten we ons zo goed mogelijk wapenen tegen ondermijnende criminaliteit. Het is zaak voor gemeenten om een heldere bestuurlijke aanpak te formuleren. Op lokaal en op regionaal niveau zijn er verschillende onderzoeken uitgevoerd om een beter beeld te krijgen van ondermijnende criminaliteit. Zo is er in 2019 een Integraal ondermijningsbeeld Zuidwest- Drenthe (IOB- ZW) opgeleverd, is er onderzoek gedaan arbeidsmigranten in Zuidwest- Drenthe en is er een weerbaarheidsscan uitgevoerd voor Westerveld. In de politiecijfers zien we een toename van horizontale fraude of te wel burgers, bedrijven en financiële instellingen die het slachtoffer zijn van uiteenlopende soorten fraude zoals WhatsApp fraude, phishing, bankhelpdeskfraude, Marktplaatsfraude etc. Politie geeft aaneen verschuiving te zien van de 'klassieke' criminaliteit' zoals woninginbraken naar digitale criminaliteit.

In Westerveld zijn er een aantal verbeterpunten uitgekomen naar aanleiding van de weerbaarheidsscan die zich met name richten op bewustwording, weerbaarheid en de informatiepositie. Hier moet structureel aandacht voor komen binnen de organisatie. Dit is één van de belangrijkste conclusies. Daarnaast ligt er voor Westerveld nog een verbeterpunt op het gebied Bibob- beleid en deze consequent toe te passen. Maar ook naar buiten toe richting onze inwoners. Om bewustwording te creëren omtrent de risico's die ondermijnende criminaliteit met zich mee brengt en om onze inwoners weerbaar te maken tegen deze risico's. In de driehoek Zuidwest- Drenthe is afgesproken om gezamenlijk in te zetten op de thema's jonge aanwas, veilig buitengebied en cyberveiligheid met de nadruk op bewustwording en weerbaarheid.

Naar aanleiding van het Integraal ondermijningsbeeld Zuidwest- Drenthe (IOB- ZW) is er nader onderzoek gedaan door het RIEC naar de werk- en woonomstandigheden van arbeidsmigranten in Zuidwest- Drenthe. Er heerste een onduidelijk beeld van de aard en omvang van de problematiek. En er was onvoldoende zicht op concrete omstandigheden. Door dit onderzoek te draaien werd er meer inzicht verkregen in woon - en werkomstandigheden, en mogelijke (arbeids)uitbuiting in de regio Zuidwest -Drenthe. Uit dit rapport zijn conclusies en aanbevelingen gevloeid.

Nu heeft het RIEC Noord- Nederland in totaal 150.000 euro beschikbaar gesteld voor de gemeenten in Zuidwest- Drenthe. Er is gekozen om de gelden in te zetten om op opvolging te geven op het rapport arbeidsmigranten. Deze geleden kunnen alleen nog in het jaar 2023 worden ingezet. Dit betekent dat er dit jaar uitvoering aangegeven moet worden. Wederom een onderwerp dat ligt op het snijvlak van zorg en veiligheid waar verbinding erg belangrijk is.

Aandachtsgebieden:

- Opvolging geven aan interne weerbaarheidsscan Westerveld, waaronder het implementeren van Bibob-beleid
- Uitvoering geven aan de thema's jonge aanwas, veilig buiten gebied en cyberveiligheid
- Opvolging geven aan het onderzoeksrapport arbeidsmigranten Zuidwest- Drenthe

6.1 Landelijke Veiligheidsagenda 2023-2026

Volgend uit artikel 18 van de Politiewet 2012 stelt de minister van Justitie en Veiligheid, gehoord het College van procureurs-generaal en de regioburgemeesters, ten minste eenmaal in de vier jaar de landelijke beleidsdoelstellingen vast ten aanzien van de taakuitvoering van de politie. De landelijke veiligheidsagenda is complementair aan de lokale veiligheidsagenda's en laat ruimte aan het lokale gezag om de politiecapaciteit en politie-inzet in te zetten op lokale en regionale vraagstukken.

De minister heeft in overleg met de gezagen de onderwerpen bepaald die in de veiligheidsagenda een plaats hebben gekregen. Op een deel van deze onderwerpen zijn landelijke kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen geformuleerd:

- a) Ondermijning en georganiseerde criminaliteit;
- b) Mensenhandel;
- c) Cybercrime en online seksueel misbruik;
- d) Verbinding met de samenleving en maatschappelijke onrust

6.2 Regionaal Beleidsplan Noord- Nederland 2020-2023

Artikel 39, eerste lid, van de Politiewet 2012 schrijft voor dat de burgemeesters van de gemeenten in het gebied waarin de regionale eenheid de politietaak uitvoert, alsmede de hoofdofficier van Justitie, ten minste eenmaal in vier jaar een regionaal beleidsplan vaststellen.

De gemeenten in Noord-Nederland kennen een diversiteit aan veiligheidsproblemen. De aanpak hiervan is primair belegd in de gemeentelijke integrale veiligheidsplannen. Zij vormen de basis voor het lokale veiligheidsbeleid. Het Regionaal Beleidsplan (RBP) Veiligheid Noord-Nederland 2020-2023 verandert niets aan de lokaal vastgestelde prioriteiten; wél kan het een *aanvullende* en *faciliterende* werking hebben.

In het RBP 2020 – 2023 zijn de volgende thema's benoemd waar met de politie afspraken over zijn gemaakt:

- a) Ondermijnende criminaliteit;
- b) Effectieve verbinding veiligheid en zorg;
- c) Cyberveiligheid;
- d) Maatschappelijke onrust of verdeeldheid (bij overheidsbeslissingen).

De uitwerking van het Regionaal Beleidsplan vindt plaats in de politiejaarplannen en de gemeenteraden oefenen invloed uit op de lokale prioriteiten via het lokale veiligheidsbeleid, zoals vastgelegd in het IVP. Zodoende is sprake van een samenbindende beleidsketen.

Dit jaarwerkplan voor het (politie) basisteam Zuidwest-Drenthe beschrijft de lokale prioriteiten en de doelstellingen van de gemeenten De Wolden, Hoogeveen, Meppel, Midden-Drenthe en Westerveld en die van het Openbaar Ministerie Noord-Nederland. De gemeenten is gevraagd input te leveren voor dit jaarwerkplan.

In dit plan staan de prioriteiten uitgewerkt voor dit jaar. Het basisteam richt zich uiteraard ook op de reguliere werkzaamheden binnen de kerntaken: noodhulp, handhaven, intake, hulpverlening, dienstverlening de aanpak van veiligheidsproblemen en service en opsporing. Er is binnen het basisteam capaciteit vrijgehouden om te kunnen inspelen op actuele maatschappelijke ontwikkelingen die zich mogelijk kunnen aandienen. Indien nodig worden binnen de gezagsdriehoek keuzes gemaakt in de prioritering van die afspraken.

6.3 Coalitieprogramma Westerveld 'Bouwen aan de toekomst' 2022-2026

In het coalitieakkoord van de gemeente Westerveld wordt voor de komende vier jaar de richting van de gemeente bepaald, en worden afspraken gemaakt. De gemeente wil daarin benaderbaar en herkenbaar zijn voor inwoners en nemen daarbij een uitnodigende houding aan. Speciale aandacht gaat uit naar jongeren, ouderen, mensen met een beperking, minima en ondernemers. Dilemma's in het beleid – al dan niet ontstaan door andere overheden – hebben ook onze aandacht. Waar mogelijk verminderen we regels. Wij streven naar een optimale dienstverlening, met transparantie in beleid, efficiëntie, hulpvaardigheid en een open houding van 'ja, mits'. Het handelen in lijn met de Omgevingswet is hiervan een belangrijk onderdeel.

Een veilige leefomgeving voor iedereen

Een veilige leefomgeving voor iedereen komt tot uiting in vele vormen. Als het gaat om veiligheid en ondermijnende criminaliteit komen we tot een regionale integrale aanpak in Zuidwest-Drenthe. We zien hier ook raakvlakken met de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob) en de werkzaamheden binnen het Regionale Informatie en Expertise Centrum (RIEC).

Door maximaal informatie te delen binnen de wettelijk gestelde kaders denken wij veel problemen te voorkomen. Wij zijn zelf verantwoordelijk voor een goede toepassing van de Wet Bibob. De mobiele bereikbaarheid binnen onze gemeente is van belang voor de algemene veiligheid van onze inwoners en bezoekers. Wij streven naar een dekkend mobiel netwerk.

Bijlage 6.4 Samenwerking ketenpartners

Politie

De Nationale politie bestaat uit één landelijke eenheid, 10 regionale eenheden en het Politiedienstencentrum (PDC). De landelijke eenheid is verantwoordelijk voor regio-overschrijdend en specialistisch politiewerk.

Voorbeelden hiervan zijn: De aanpak van zware georganiseerde criminaliteit en terrorisme;

Het bewaken en beveiligen van leden van het Koninklijk Huis of andere hoogwaardigheidsbekleders;

Opsporing op de snelwegen, het spoor, het water in de luchtvaart.

De Landelijke Eenheid ondersteunt de regionale eenheden met specialisten, waaronder de recherche en forensische opsporing. Het basisteam voert de basispolitiezorg uit. Het team bestaat uit (wijk) agenten op straat en in het verkeer. Zij zorgen voor een veilige en leefbare wijk, stad of regio. Een basisteam beperkt zich tot één gemeente of voor meerdere kleinere gemeenten.

Openbaar Ministerie

Het Openbaar Ministerie is een landelijke organisatie verdeeld over tien arrondissementen. Deze zijn gelijk aan de tien regionale eenheden van de politie. Het Openbaar Ministerie is belast met de opsporing en vervolging van strafbare feiten. Dit gebeurt in samenwerking met de politie en andere opsporingsdiensten. Op de tien arrondissementsparketten beoordelen officieren van justitie, ondersteund door administratieve en juridische specialisten, jaarlijks enkele honderdduizenden zaken. Daarnaast richt het landelijk parket zich op de bestrijding van (internationaal) georganiseerde misdaad. De minister van Justitie en Veiligheid is politiek verantwoordelijk voor het OM.

Veiligheidsregio Drenthe (VRD)

De VRD is een gemeenschappelijke regeling van en voor gemeenten, waarin wordt samengewerkt aan hulpverlening. Daarnaast werkt het Multidisciplinair veiligheidsbureau van de VRD aan een goede voorbereiding op crisissen en rampen. De burgemeesters van de Drentse gemeenten vormen het algemeen bestuur van de VRD. De Drentse gemeenten bepalen (indirect) het beleid en optreden van de regio en leveren een financiële bijdrage aan de regio. Een veiligheidsregio is daarom een vorm van verlengd lokaal bestuur. Dit is gebaseerd op de Wet gemeenschappelijk regelingen.

Regionaal Informatie en Expertise Centrum

Het RIEC Noord (Regionaal Informatie en Expertise Centrum) ondersteunt en adviseert enerzijds het lokale bestuur in de drie noordelijke provincies bij de aanpak van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit. Anderzijds functioneert het als een expertisecentrum. De convenantpartners kunnen via het RIEC Noord informatie met elkaar delen. Daarnaast kan het RIEC Noord zijn partners van de laatste informatie voorzien omtrent de bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit. Het doel van het RIEC Samenwerkingsverband is het tegengaan van ondermijning door:

1. Versterken Informatiepositie.
2. Vergroten bewustwording en weerbaarheid.
3. Advies en ondersteuning.

Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe

Sommige problemen van burgers zijn zo complex dat er geen oplossing wordt bereikt in de reguliere processen van zorg en veiligheid. Er is dan regie en coördinatie nodig om tot een doorbraak te komen. De regisseurs van Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe (ZVHD) brengen professionals uit de domeinen zorg, veiligheid en gemeente bij elkaar. Zonder de verantwoordelijkheid over te nemen, dragen zij oplossingen aan, voor gecoördineerde actie. ZVHD bewaakt de uitvoering van de afspraken en forceert zo nodig de vooruitgang als het proces stagneert. Dankzij de netwerksamenwerking worden complexe problemen integraal aangepakt en beter beheersbaar. Middels een samenwerkingsconvenant en privacy protocol kunnen verschillende instanties met

elkaar samenwerken en zijn de afspraken geborgd.

Woningbouwcoöperaties

De basistaak van woningbouwcorporaties is het bouwen, beheren en verhuren van betaalbare huurwoningen. Tegenwoordig houden zij zich eveneens bezig met het verbeteren van de kwaliteit van de woonomgeving. Dit betekent dat woningbouwcorporaties zich ook voor een deel richten op het bestrijden van woonoverlast. Bovendien is een woningbouwcorporatie verantwoordelijk voor de veiligheid van de woningen en complexen die ze beheren. Het verkleinen van het risico op criminaliteit vormt daar een onderdeel van. Een ander onderdeel betreft een veilig en gezond binnenmilieu. Hierbij gaat het onder meer om goede woningventilatie, brandveiligheid en het voorkomen van legionellabesmetting en koolmonoxidevergiftiging.

Provincie Drenthe

De provincie Drenthe heeft op verschillende terreinen een belangrijke taak voor inwoners van Drenthe. Deze taken vloeien veelal voort uit een wet- en regelgeving. Het algemeen bestuur van de provincie Drenthe wordt gevormd door provinciale staten. Provinciale staten is vergelijkbaar met de gemeenteraad en gedeputeerden zijn te vergelijken met wethouders. De statenleden onderhouden contacten met inwoners van Drenthe om op de hoogte te zijn van zaken die de mensen in Drenthe belangrijk vinden.

Welzijn MensenWerk

In Zuidwest-Drenthe en Noordwest-Overijssel zet Welzijn MensenWerk zich in om mensen, jong en oud, mee te laten doen en een betekenisvol leven te geven. Welzijn Mensen Werk ondersteunt inwoners die een duwtje in de rug nodig hebben. Dorpshuizen zijn een laagdrempelige plek waar inwoners gestimuleerd worden mee te doen aan activiteiten, hun talenten kunnen ontwikkelen en verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen leven.

GGD Drenthe

GGD Drenthe werkt aan gezondheid voor de Drenten! Er zijn veel ontwikkelingen in het maatschappelijk en fysieke domein waar GGD Drenthe haar bijdrage levert. Een belangrijke ontwikkeling hierbij is de transformatie van de nog jonge taken van de gemeenten vanuit de Jeugdwet, Wet Maatschappelijke Ondersteuning en Participatiewet. Dit vraagt van gemeenten, maar zeer zeker ook van haar uitvoeringspartners, een proactieve en flexibele inzet. Gemeenten willen een GGD die hen deskundig en objectief adviseert en ondersteunt. GGD Drenthe gaat en staat voor het behalen van zoveel mogelijk gezondheidswinst voor de Drentse inwoners.

Veilig Thuis Drenthe

Veilig Thuis Drenthe geeft advies en biedt ondersteuning aan inwoners en professionals die te maken hebben met vermoedens of situaties van huiselijk geweld of kindermishandeling. Het advies- en meldpunt brengt hulp op gang, doet als dat nodig is onderzoek en draagt bij aan het stoppen van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. Er wordt gewerkt aan herstel van veiligheid op korte en lange termijn. Het advies- en meldpunt sluit aan bij lokale netwerken, instellingen en zorgprofessionals zoals centra voor jeugd en gezin, scholen, wijk- en buurtteams.

Verslavingszorg Noord- Nederland (VNN)

Verslavingszorg Noord Nederland zet zich in voor mensen die problemen ondervinden als gevolg van een verslaving. Verslaving op het gebied van alcohol, drugs, tabak, gokken of bijvoorbeeld gamen. VNN wil hen een perspectief bieden op een ander leven. Dit betekent dat VNN mensen met een verslaving en hun naastbetrokkenen perspectief wil bieden op meer kwaliteit van leven. Een leven zonder of met minder verslavingsproblemen. Ook wil VNN zich inzetten om verslavingsproblemen te voorkomen.